DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 260. SZÁM. *Debrecen, 1937 november 17 szerda* ÁRA 12 FILLÉR.

A hesseni nagyhercegi család több tagja repülőkatasztrófa áldozata lett

Londonba igyekeztek esküvőre, Ostende közelében a repülőgép lezuhant és valamennyi utas szénné égett

Ostende, nov. 11. A München—Brüsszel—London között közlekedő utasszállitó repülőgép lezuhant, 8 ember meghalt.

Az Ostende közelében lezuhant repülőgép délután 1.53 órakor indult el Frankfurtból.

A szerencsétlenségnek a legujabb jelentés szerint 11 halálos áldozata van.

A szerencsétlenséget a sürü köd okozta. A repülőgép le akart szállni az Ostende melletti Steenében,

amikor egy gyárkéménybe ütközött.

A repülőgép egyik szárnya leváit, a gép egyensulyát vesztve, belefuródott a földbe s kigyulladt. Az áldozatok **elégtek.**

Ostende, nov. 16. (Havas.) Az Ostende mellett lezuhant 3 motoros repülőgép a Sabena belga légiforgalmi társaság gépe volt, amely Brüsszel és London között közlekedett. A szerencsétlenség áldozatai közül 8 utas, a többi 3 áldozat a repülőgép személyzete volt.

Az elégett utasok között volt a hesseni örökös herceg és a nemrég elhunyt hesseni nagyherceg özvegye.

A repülőgép a kedvezőtlen légköri viszonyok miatt Brüsszelben nem hajtotta végre a menetrendszerü közbeeső leszállást. Ostende mellett oly sürü ködbe került, hogy Steeneben le kellett szállnia. Eközben ütődött neki egy gyárkéménynek, lezuhant s kigyulladt. **Valamennyi utas szénné égett.**

Brüsszel, nov. 16. (Német TI.) Az Ostende melletti repülőszerencsétlenségről érkezett **legujabb jelentés szerint Eleonor nagyhercegnének, a nemrég elhunyt Ernő Lajos hesseni nagyherceg özvegyének és György donátus örökös nagyhercegen kivül még a következő áldozatai vannak a tragikus szerencsétlenségnek:**

Cecilia görög hercegnő, György donátus nagyherceg felesége és mindkét fia: Lajos Ernő és Sándor György.

A nagyhercegi család **Londonba igyekezett, ahol a következő napokban tartják fivérének, Lajos Hermannak esküvőjét. A többi szerencsétlenül járt utas neve:**

Eisenbachi Riedessel báró, Martenz mérnök és Hahn Leona, a nagyhercegnő komornája.

—=—

„Az idegen eszmékkel házaló, ámokfutó fantaszták működését meg kell szüntetni", hangoztatta az uj bihari főispán

Barcsay Ákos beiktatása Berettyóújfaluban

Bihar vármegye törvényhatósága tegnap iktatta be hagyományosan ünnepélyes külsőségek között a főispáni székbe Bihar vármegye új főispánját, *nagybarcsai Barcsay Ákos* volt kaposvári főszolgabirót.

A csonka vármegye székhelye, Berettyóújfalu zászlódíszbe öltözött. Reggel szentmise volt, majd a vármegye székházában délelőtt 10 órakor kezdődött a díszközgyülés, amelyen a törvényhatósági bizottság tagjai teljes számban, a képviselők, a tisztikar, *Beőthy László* vbtt., a felsőház alelnöke, *Siegler Géza* altábornagy, vegyeslandárparancsnok, *Lindenberger János* apostoli kormányzó, *Fáy István* főjspán, vitéz *Tookos Gyula* vitézi törzskapitány, *Fráter Jenő* miniszteri tanácsos, *Somogy vármegye 36 tagú küldöttsége*, Békés vármegye küldöttsége és előkelő nagyszámú közönség vett részt.

Vitéz dr *Nadányi János* alispán megnyitójában hangoztatta, hogy Bihar vármegye új főispánja fejedelmi tradiciókkal jött a bihariak közé és mint tisztviselőnek pályafutása is példaadó.

Ezután küldöttség indult a főispán meghivására, akit a közgyülési terembe lépésekor a közönség lelkes éljenzéssel fogadott. Eskütétel után az új főispán megtartotta székfoglalóját. Bevezetőjében kijelentette, hogy örömmel és bizalommal foglalja el a főispáni széket. A vármegyéhez évszázados családi tradició és pályafutása fűzi. Századokon át alkotmányunk fenntartója és védelmezője volt a vármegye s hazafias szellem vezette munkájában. A jövő kialakítása érdekében is szükség van erős központi hatalomra, amely a korszellemhez alkalmazkodva oldja meg a feladatokat. Az önkormányzat és a központi főhatalom között — ha az önkormányzat hivatása magaslatán áll — ellentét be nem következhetik. Csak keresztény erkölcsi alapon kiépített intézmények verhetnek a nemzet életébe gyökeret, csak a nemzeti hagyományokból eredő alkotások maradandók. *Az erők egyesítésére szükség van. A magyar élet színterről számüzni kell a türelmetlenség, a bizalmatlanság és a demagógia konkolygyüjtőit. Az állami és társadalmi rendnek bárhonnan eredő megtámadását minden eszközzel meg kell gátolni, a rendet és békét biztositani kell. Idegen eszmékkel házaló ámokfutó fantaszták működését ellenőrizni és meg kell szüntetni, meg kell akadályozni minden megmozdulást, ami a köznyugalmat veszélyeztetné.*

— A köztisztviselőknek a jog, erköles és igazság sziklavárának kell lenni s szükséges, hogy munkálkodását egyenességből sugárzó egyéni varázs irányitsa. Kéri a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy *a vármegyeházáról számüzzék a napi politikát, mert erre nincs szükség. Nem széthuzásra, torzsalkodásra van szükség, ha népi munkát akarunk végezni. Lelkesedés, önbizalom, feggyelem, igazi hazaszeretet irányitsanak a jobb magyar jövő kimüvelésében* — fejezte be szavait a főispán.

A törvényhatósági bizottság részéről *Balogh Tihamér* törvényhatósági bizottsági tag, a vármegyei tisztviselők nevében *Végh József* vármegyei főjegyző köszöntötte a főispánt.

A díszközgyülés után különböző küldöttségeket fogadott az új főispán, akinek tiszteletére délben közebéd volt.

A közebéden *Barcsay Ákos* főispán mondta az első pohárköszöntőt a kormányzóra. Ezután vitéz *László Miklós* ny. altábornagy Bihar vármegye törvényhatósága, *Miskolczy István* képviselő a biharmegyei képviselők, *Meissenbach Iván* báró vm. főjegyző Somogy vármegye, csicseri *Rónay István* képviselő a somogymegyei képviselők nevében üdvözölte az új főispánt.

Escherolles Gilbert törvényhatósági bizottsági tag indítványozta, hogy *Darányi* miniszterelnököt és *Széll József* belügyminisztert táviratilag üdvözöljék. Az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadták.

Van vezérünk: Horthy Miklós

A nemzeti hadsereg Budapestre való bevonulásának 18-ik évfordulója

Budapest, november 16. Tegnap volt 18 éve annak hogy nagybányai **Horthy Miklós,** akkori fővezér vezetésével a Szegeden ujjáalakult nemzeti hadsereg bevonult Budapestre. Az akkori fővezérséghez beosztott tisztek kedden este a Gellért-szállóban bajtársi vacsorára gyültek egybe.

A vacsora végén bádoki **Soós Károly** ny. gyalogsági tábornok volt fővezérhelyettes emelkedett szólásra s örömének adott kifejezést, hogy változatlanul él az önzetlen, áldozatkész lelkület, amely a fővezér táborába gyüjtötte az akkori bajtársakat.

— Vallottuk és valljuk meg, hogy a magyar haderő és a nemzet katonai szelleme a jobb magyar jövő egyedüli **biztos záloga.**

— Változatlan az a gyülölet és megvetés bennünk, azokkal a vörös hordákkal szemben, melyek a nemzet létét és becsületét sárba tiporták és amelyek ma is végzik az egész világon hol nyiltan, hol sötétben bujkálva, államot bontó, istentagadó munkájukat.

— Itt csúcsosodott ki ennek a tábornak a szelleme három vonatkozásban: nemzeti lelkesedésben, katonás meggyőződésben és kérlelhetetlen harci elszántságban a vörös métely ellen. Ennek a szellemnek a megtestesitője szóban, tettben és ragyogó példa adása volt a fővezér maga. Igy lett ez a szellem a magyar nemzet kincse, a nemzet diadalmas megujhodásának a kútforrása. Megállapithatjuk, már ma is, hogy a történelem igazolta ezt a szellemet az országban, azóta tapasztalható fejlődéssel.

— Ha nem is adott példát a szegedi megmozdulás kifelé, de bizonyos az, hogy nincs szükségünk idegen példákra. **Nincs szükségünk vezérekre, mert nekünk meg van a vezérünk a kormányzó személyében.** Legfőbb kötelességünk a hüséges ragaszkodás legyen a volt fővezérrel, a jelenlegi kormányzóval szemben. Fogadjuk ünnepélyesen, hogy ezentúl is követni fogjuk a szegedi eszmék jegyében a kormányzónkat minden lépésében.

Ezután **Somkuthy József** ny. honvédelmi honvédelmi miniszter köszöntötte bádoki **Soós Károly** ny. gyalogsági tábornokot.

Soós Károly megemlékezett végül az utolsó bajtársi vacsora óta elhunyt szegedi bajtársakról: Nagy Lehelről, Marvoszky Györgyről s Bay Lászlóról.

Röder honvédelmi miniszter nagy beszéde után a képviselőház elfogadta a tűzharcos javaslatot

„Katonának a politika megnyilvánulásaiban résztvenni nem szabad" — hangoztatta a honvédelmi miniszter

Módositás a javaslatban: Egyenlő feltételek esetén a közszolgálati alkalmazottak előléptetésénél különös figyelemben kell részesiteni a tűzharcosokat

Budapest, nov. 16. A képviselőház tegnap már nyolc órás ülésen **tárgyalta a tüzharcos javaslatot.** Tildy Zoltán, Martsekényi Imre, Reisinger Ferenc, Rátz Kálmán szólaltak fel és több izben heves közbeszólások hangzottak el különösen a szociáldemokraták és a kormánypárti képviselők között.

Nagy figyelem mellett emelkedett szólásra Röder Vilmos honvédelmi miniszter.

— A képviselőház ezzel a javaslattal — igy kezdte beszédét a honvédelmi miniszter — közel huszesztendős adósságot számol fel. Az adósság törlesztése még akkor is rendkivül sulyos feladat lenne, ha a háboru után igazságos békekötés következett volna. Nehéz és hálátlan feladatnak látszik az adósság felszámolása annak számára, aki méltó elismerést akar adni a világháboru **hőseinek.**

Megállapitja, hogy a **magyar tűzharcos eszme olyan erkölcsi tőke a különböző zavaros eszmék harcában, amelyet át kell menteni a jövő számára. Azonkivül enyhiteni kell azokon az anyagi természetü hátrányokon, amelyekben eddig a tüzharcosoknak több vonatkozásban részük volt.**

— Az idősebb tüzharcosok a megpróbáltatás hosszu éveiben bőségesen bebizonyitották érdemességüket a munkára. A mai magyar ifjuság részéről megbecsülés, tisztelet és megértés jár ki a tüzharcosok részére. Semmiféle anyagi vonatkozásu kérdésnél nem szabad megfeledkezni arról, hogy **a mai sulyos európai helyzetben nekünk nemcsak a multtal szemben kell kötelezettségünknek eleget tennünk, de sulyos felelősség terheli az egéz törvényhozást, hogy elemi önvédelmünkről idejekorán gondoskodjék.**

— Ezért kell elismerni a tüzharcos érdemeket. Kerülni igyekezett azonban a törvényjavaslatban azt, hogy az érdemeket aprópénzre váltsuk fel, mert a tüzharcos eszmével, az önzetlen kötelességteljesitéssel ezt összeférhetetlennek tartja. (Helyeslés.)

Ezért foglalta el a különböző jogos kivánságokkal szemben azt az álláspontot, hogy a részletkérdéseket a végrehajtási utasitásban intézzék el. A kérdés megoldásánál elsősorban a hadsereg zömét alkotó falusi lakosságra kell gondolni.

— Fontos rendelkezések vannak a törvényjavaslatban a tüzharcosoknak a mezőgazdasági birtokon való alkalmaztatásáról is — mondotta Röder honvédelmi miniszter. — **Többet juttatni a mai pénzügyi viszonyok mellett nem tudunk, de a tüzharcosok számára más szocáili jellegü törvényjavaslatokban is gondoskodás történt.**

Ezután a Ház általános helyeslése közepette emelt hangon ezeket mondotta a honvédelmi miniszter:

— **Ma, amikor részben mesterségesen igyekeznek elválasztani a magyartól a magyart, ugy érzem, a tüzharcosok eszméköréből mindenképpen számüzni kell a széthuzást s ebbe az eszmekörbe is azt kell bevinni, ami bennünket egyesit, nem pedig azt, ami elválaszt egymástól.**

A tüzharcosoknak nincsen szükségük arra, hogy mások elismerésén kersztül szökjenek a magasba.

Igy folytatta ezután a honvédelmi miniszter:

— A közszolgálati alkalmazottak előléptetésénél egyenlő minősités és alkalmasság esetén **hajlandó vagyok a tüzharcosokra figyelemmel lenni,** ezt a törvényjavaslat szövegébe is felveszem és hajlandó vagyok a gyakorlati keresztülvitelre a jövőben állandóan figyelemmel lenni. Méltányosnak tartom, hogy a háboru utáni elhelyezkedésnél **a figyelmen kivül hagyott megszakitás időtartamát három évre emeljük fel.**

Általános helyeslés és érdeklődés mellett ezután a következőket mondotta:

— **Vállalom, hogy a Károly-csapatkereszt megszerzését ujra lehetővé teszem.** Természetesen csak igazolás mellett, viszont az igazolási lehetőségeket a legmesszebbmenő megértéssel fogjuk kezelni.

— Több oldalról felmerült, hogy **a magyar állampolgárság megszerzését is tegyük lehetővé a tüzharcosok számára.** Az a körülmény, hogy valaki tüzharcos volt, egyedül nem lehet döntő az állampolgárság megszerzésének szempontjából, de igenis lehetnek méltánylandó körülmények az állampolgárság megszerzésénél.

A hadifogságban eltöltött időt a hadiszolgálatba teljes egészében beszámitják. A hadigondozottak ellátására vonatkozó törvény végrehajtása során két irányban igyekezett eredményt elérni. Szigoruan rászoritotta a hadigondozottak ügyeivel foglalkozó szerveket a hadigondozottak ügyeinek gyors és igazságos elintézésére, a hadigondozottak ügyében a törvény keretén belül az emberiességet állitotat előtérbe.

Másirányu intézkedése az volt, hogy a megtakaritásokat — a mult évben 400.000 pengőt — a legjobban rászorultak között pénz, szerszám és ruhanemü alakjában osztassa szét.

A folyó költségvetési évtől kezdve a jelenlegi hitelkeretet kibővitik és az emelkedő összeget a hadiözvegyek járadékának emelésére forditják.

A honvédelmi miniszter ezután kijelentette, hogy a hadikölcsönök rendezése az általános pénzügyi feladatok körébe tartozik. Felmerült az a kivánság, hogy a tüzharcosok hadikölcsönjegyzéseit adóba számitsák be, de ennek biztositására ma pénzügyi fedezet nem mutatkozik. Ha mód lesz rá, ezirányban történik intézkedés.

Ezután a tüzharcosok számára biztositott kórházi, vasuti és egyéb kedvezményekről beszélt a miniszter. Majd válaszolt a vita szónokainak, akik a katonaság politizálását tették szóvá. Emelt hangon jelentette ki Röder honvédelmi miniszter:

— **A tényleges állományu katonának akár egyenruhában, akár civilruhában a politikai élet megnyilvánulásaiban résztvennie nem szabad.**

(Általános helyeslés az egész Házban.)

— Az egyik napilap arról irt, hogy egy aktiv katonatiszt szélsőséges politikát folytatott. A legszigorubb vizsgálat után megállapitottam, hogy ez ebben a formában alaptalan. Egy csendőrtiszt korábbi szolgálata alatt politikai hátterü magatartást tanusitott, ez azonban a megállapitott vizsgálat szerint nem volt szélsőséges egyéni politikai akció. Mindenesetre kijelentem, hogy a jövőben még az ilyen lehetőségeknek is elejét veszem...

(Élénk helyeslés a Ház minden oldalán.)

— ...annál is inkább, mert minden ilyen közlemény csak arra jó, hogy a közvéleményt izgassa. A nyugállományu tisztek állampolgári jogainak gyakorlását nem korlátozom, feltéve, ha ezek nem egyenruhában történnek és a cselekedett összefér a katonatiszthez illő magatartással.

— Ha ennek ellenkezője jutna tudomásunkra, akkor ezeket megfelelően megtoroljuk. A tüzharcos egyenruhának viselésénél megóvjuk a köznapi életen felülálló honvédelmi jelleget, de nincs kifogásom az ellen, hogy a tüzharcos egyenruhát méltó alkalmakkor viselhessék.

— Igérgetések helyett a jövőben úgy vélem a tüzharcosok ügyét előre vinni, ha *elsősorban sulyt helyezek a törvény legszigoribb végrehajtására.* Mert nem a betüben, **hanem a végrehajtás szellemében van a törvény ereje.** A javaslat nagy erejét abban látom, hogy a vita során az eszmét mindenki méltányolta.

— A tüzharcosok ügye előbbrevitelének második útja *a jövőben az érdekképviseleten keresztül vezet.* A Hadirokkantak Nemzeti Szövetségének és a Frontharcosok Szövetségének irányító és összefogó erejét méltánytalanság volna el nem ismerni. A multból nemcsak kifogásokat hozzunk át, de *ismerjük el különösen a Frontharcosok Szövetsége működésének érdemeit,* amely nemzetközi viszonylatban is elismerést szerzett a tüzharcosoknak.

— Nyugodt lelkiismerettel állok a törvényhozás előtt abban a meggyőződésben, hogy *ez a javaslat megadja erkölcsi és anyagi téren azt, amit ma meg lehet adni és nem zárja el a jövő útját.*

A Ház a tüzharcos törvényjavaslatot általánosságban elfogadta, majd utána a határozati javaslatokat részben elutasitották, részben pedig mint házszabályellenesket nem is tárgyalták. Ezután rátértek a részletes tárgyalásra.

Kenyeres János előadó javaslatára megváltoztatták a törvényjavaslat cimét. Az uj cim: Az 1914—18. évi világháború tüzharcosai érdemeinek elismerése. (A régi cim: Az 1914—18. évi világháború tüzharcosainak támogatásáról szóló törvényjavaslat.)

A részletes vita folyamán az előadó néhány kisebb jelentőségü módositás mellett a 6. szakasznál uj bekezdés beillesztését javasolta, amely szerint *a közszolgálati alkalmazottak előléptetésénél az egyenlő alkalmasság és minősülleség mellett a tüzharcosokra különös figyelemmel kell lenni. Fábián Béla* a 16. szakasznál azt kérte, hogy a közmegbizatásoknál részesüljenek előnyben a tüzharcosok.

Röder Vilmos honvédelmi miniszter rövid válaszában bejelentette, hogy az igazságügyminiszterrel már érintkezésbe lépett ebben a kérdésben. Az igazságügyminiszter megfontolás tárgyává tette a dolgot. *Ezzel a Ház részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot.*

Gyapjutakarók ←
Lópokrócok ←
Kardos Lászlónál

Erzsébet napra
finom felvágottat, sonkát
Bődétől

Hunyadi Sándor remekműve!
A legnagyobb MAGYAR film:
Pusztai szél
Jávor Pál - Lázár Mária - Kiss Ferenc
Rózsahegyi — Rajnay — Juhász — Gózon
Berky Lili — Szeleczky Zita — Mály Gerő — Makláry.
Bemutató ma! Vígszinház

Milyen alapon köthet békét Kina Japánnal?

A kinai kormány megbizottja Hitlerrel tárgyal.

London, nov. 16. Az Ewening News diplomáciai levelezője szerint Kinának értésére adták, hogy **békét köthet Japánnal a jelenlegi állapot alapján, az északkinai tartományok katonamentesitésével, feltéve, ha Kina csatlakozik a kommunista Internationale elleni egyezményhez és Németország, Olaszország és Japán oldalára áll.** Az ilyen alapon kötendő egyezmény biztositaná Németország, Olaszország és Japán számára Kina gazdasági és politikai penetrálását. Kina viszont megtartaná végleges függetlenségét és megszabadulna minden megalázó feltételtől.

Csang-Peiliang, a kinai kormány kiküldöttje fontos megbeszélést folytatott Berlinben Hitlerrel Blomberg tábornaggyal. Blomberg tábornagynak átnyujtotta **Csang-Kai-Sek sajátkezü levelét, amelyben a kinai miniszterelnök kijelenti, hogy Kina nem szándékozik elmélyiteni Szovjetoroszországhoz való viszonyát és nem megy tul a Moszkvával kötött megnemtámadási egyezményen.**

A kinaiak visszavonulása

Tamingfuban lakó 14 magyarnak semmi bántódása nem esett.

Peking, nov. 16. Japán forrásból közölték, hogy **az a 19 francia, 14 magyar és 4 amerikai, akik Tamingfuban laktak, élnek és teljesen egészségesek.**

A katonai müveletek során Santungban a japán csapatok Cihótól északnyugatra elfoglalták Hancunt, Cinafutól északra megszálltak egy dombot. **A kinai csapatok visszavonulóban elpusztitották a Sárga folyó vasuti hidját és bárkákon keltek át a folyón.** Kb. 1000 halottat és 20 ágyut hagytak hátra. Santungtól északra a földmüvesek a sorkatonasággal harcolnak. Hasonló eset történt már Sanziban is.

Gróf Zichy Aladár meghalt

Budapest, november 16. Gróf **Zichy Aladár** vbtt, volt miniszter, kedden este budapesti lakásán meghalt. Gróf Zichy Aladár 1864-ben született Nagyszángon. Néhai Zichy Nándor grófnak, a néppárt megalapitójának volt a fia. 1893-ban a főrendiház tagja lett, majd 1896-ban Nagykanizsa megválasztotta képviselőjének és kerületét 1910-ig képviselte. 1903-ban a néppárt elnöke lett. Mint az 1906-ban megalakult ellenzéki szövetség tagja, egyik irányitója volt a nemzeti ellenállásnak. — 1906-ban a koaliciós Wekerle kormányban elvállalta a király személye körüli miniszteri tárcát. 1917-ben az Eszterházy és Wekerle kormányban ismét a király személye körüli miniszter lett. A bolsevizmus idején résztvett a szegedi ellenforradalmi mozgalomban, az aktiv politikai élettől azonban visszavonult s hosszú ideig kizárólag gazdaságának szentelte minden munkásságát. Megalakulás óta tagja a felsőháznak s egyik erőssége volt a legitimista politikának.

Darányi miniszterelnök a német kisebbségekről

Darányi miniszterelnök tegnap fogadta a magyarországi németajkú kisgazdák küldöttségét, mely a dunamenti sváb lakosság részére németnyelvű gazdasági tanfolyam létesitését és többrendbeli iskolai kivánságot adott elő.

A miniszterelnök a küldöttségnek válaszolva kijelentette, hogy a legnagyobb készséggel tesz eleget annak a kivánságnak, hogy a német gazdatársadalom gazdasági tudásának kimélyitésére németnyelvű gazdasági tanfolyamot rendszeresithessen a földmüvelésügyi miniszterium útján. Nagy határozottsággal mutatott rá arra, hogy a gazdasági momentumok a kisebbségek életében elhatározó jelentőségüek.

— A magyar kormány nemcsak nem követi a kisebbségek gazdasági gyengitésének útját, miképpen az előző kormányok sem követték ezt az utat, hanem ellenkezőleg, féltő gonddal őrködik azon, hogy akár csak az élet más terén, ebben a vonatkozásban is a teljes jogi és tényleges egyenlőség érvényesüljön a többség és kisebbség viszonyában.

— Ha ez nem igy volna Magyarországon, akkor a német kisebbség sem örvendene ma olyan jólétnek, mint amilyennek örvend.

Az iskolakérdésről is nyilatkozott a miniszterelnök. Rámutatott arra, hogy a kormány mindent megtett a német kisebbség jogos kultúrális kivánságainak kielégitésére. Kijelentette azt is, hogy a kérdést nem engedi agitációk tárgyává tenni. A kormány gyakorlatilag tekinti ezt a kérdést.

— Prostatatúltengésnél és hólyagtágulásnál, amikor igen fontos, hogy a betegnek erőlködés nélkül mindennap könnyű bélürülése legyen, akkor reggelenként éhgyomorra egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserűviz a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

Lord Halifax elutazott Berlinbe

London, nov. 16. Lord Halifax délután 2 órakor (középeurópai idő szerint 3 órakor) elutazott Londonból. A pályaudvaron Ribbentrop londoni német nagykövet búcsuzott lord Halifaxtól.

A Daily Mail megismétli azt a hiresztelést, hogy Chamberlain miniszterelnök kész fontolóra venni Németország gyarmati követeléseit. Lord Halifax, az európai megbékülésre vonatkozó kérdéseket intéz majd Hitlerhez, amelyeket Eden külügyminiszter szövegezett meg.

Halifax lord röviddel Londonból való elutazása előtt kijelentette, hogy a jövő hétfőn tér vissza az angol fővárosba.

Óvja gyermeke egészségét!!

Mackó ruhát
Meleg alsót
Makó harisnyát
Magasszáru cipőt
Mindentajta hócipőt
Legjobbat - Legolcsóbban

Benyáts ÁRUHÁZ

Eltemették a nyirbátori „halálbál" áldozatait

A garázda legények idézték elő a véres eseményt.

Nyirbátor, november 16. A nyirbátori halálbál két halálos áldozatát, a 22 esztendős **Asztalos Józsefet** és a 23 éves **Czirják Mihályt** tegnap temették el óriási részvét mellett. Asztalos róm kat. Czirják görög kat. vallású volt, de mindkét halottat **Árkossy István** görög katolikus plébános temette.

A temetés

Árkossy plébános gyászbeszédében többek között a következőket mondotta: Azt szeretnénk tudni, miért állunk itt? Hogy utolsó útjára kisérjük korán elhunyt testvéreinket. A Kálvárián Krisztus utolsó szava az volt, hogy „Bocsáss meg az ellenem vétkezőknek!" Mi sem mondhatunk mást. Megbocsátunk! Egy gondolatot kell emlitenünk, azt, hogy a legnagyobb erő a szeretet, ahol szeretet az Ur, ott nem kell erőszak.

Egy leány rosszul lett a gyászbeszéd alatt. A hatalmas gyászoló tömeg mérhetetlen sárban, nagy hóesésben kisérte a halottakat a temetőbe, ahol a koporsókat közös sirba helyezték.

Folyik a vizsgálat

Még mindig tart a vizsgálat a csendőr sortüz ügyében és a kiküldött honvédügyész azt állapitotta meg, hogy **Tompa Miklós** csendőrtiszthelyettes kénytelen volt lövetni.

Szabó Károly községi rendőrbiztos a következőképpen adja elő a történteket.

— Rendes szorgalmas nép a nyirbátori, az igaz, hogy sok izgága is van köztük. Négy esztendővel ezelőtt történt, hogy **egy csendőrt megöltek egy bálban. Czirják, az egyik áldozat is ezek közül való volt.** Több bálon kénytelenek voltunk öt a bálozók közül kiemelni, aki akkor megigérte, hogy többé nem fog renitenskedni. Nem régen történt meg az az eset, hogy a borfogyasztási adóellenőr nem mert Czirjákékhoz kimenni, mert a községi rendőrre is gereblyével támadt és kis híja annak, hogy meg nem ütötte.

A rendőrbiztos a következőképpen beszéli el a szörnyü hajnali eseményeket:

— Az volt a baj, hogy rengeteget ittak. A rend fenntartására két csendőr és három községi rendőr volt kivezényelve. Már este 11 órakor nagyon látszott a bor hatása a legényeken. Mást nem csináltak a csendőrök, csak békitették a bortól felhevült legényeket. Éjfélkor már nem lehetett velük birni. **Köröskényi községi rendőr valósággal könyörgött a legényeknek, hogy jöjjön meg az eszük.** Szinte ket karjával tolta vissza a részeg legényeket a csendőröktől, mert tudta, hogyha **a csendőröket megtámadják, azonnal lőni fognak.** Ekkor történt meg a tragédia. A lármában lövések dördültek el, amelyek közül négy lövést Tompa tiszthelyettes, kettőt pedig a próbacsendőr adott le. Kénytelen voltam a lövéseket leadni — mondotta Tompa tiszthelyettes — mert a legenyek már lerántották a derékszijamon levő zseblámpámat, sőt a tölténytaskámat is le akarták szedni. Ha nem lövök, engem ölnek meg a legények.

Baloghy László községi főjegyző a következőképpen nyilatkozott a tragédiáról:

— Az bizonyos, hogy ennél a szerencsétlen esetnél a csendőrök kénytelenek voltak a fegyverüket használni, — olyan fenyegető volt helyzetünk. Czirják Mihály és Asztalos József, a tragédia két halálos áldozata, életükben nagyon sok bajt csináltak. Valahányszor bál, vagy összejövetel volt, éjjel 11 órakor, izgága természetük miatt a községi fogdában ültek.

—=—

MOST JELENT MEG
Hegedüs Loránt: **KÉT Andrássy** és **KÉT Tisza** cimü rendkivül érdekes könyve. Kapható a **„MÉLIUSZ" könyvkereskedésben.**

Erzsébet napra hasznos ajándékot vegyen!

Üveg, porcellán és dísznüáruban a legnagyobb választékot

Kaszanyitzky Endre

üzletében találja meg!

Uveg, porcellán készletek, márkás dísztárgyak legolcsóbb beszerzési forrása

Kerelezés Ferencz József ut 57. **üvegezés**

Zománcozott tűzhelyek
háztartási cikkek legolcsóbban
Bészler Lajosnál
Piac-utca 17.

Segitséget a nyugdijas magánalkalmazottaknak

Mikor a tisztviselők és nyugdíjasok jogos érdekeinek védelméről van szó, nem szabad elfelejtkezni a magánalkalmazottak nagy táboráról sem. Ezúttal a nyugdíjas magánalkalmazottak helyzetét világítjuk meg, akiket ugyancsak, sőt fokozott mértékben sujt a drágaság, sőt nyugodt megélhetésüket veszélyezteti.

A nyugalmazott magánalkalmazottak ügyét az 1926. évi XVI. t.-c. szabályozta. E törvény szerint a magánalkalmazotti nyugdíjasoknak a magánvállalatok az úgynevezett átmentési arányszám szerint kellett, hogy nyugdíjukat valorizálva megállapítsák. Majd később a nyugdíjas tisztviselőkkel való tárgyalás alapján általánosan, függetlenül az átmentési arányszámtól, 30 százalékban állapították meg a nyugdíjas magántisztviselők illetményeit. Az 1926. évi XVI. t.-c. értelmében 5 év mulva, tehát 1931-ben kellett volna módosítani — amennyiben a gazdasági helyzet javul — a magánalkalmazotti nyugdíjasok javára a rendeletet. Azonban — sajnos — akkor a bankzárlat következett el, amely még rosszabbá tette a gazdasági helyzetet és ilyenformában a magánalkalmazotti nyugdíjasok nem kaptak semmi többletet. Voltak egyes magánvállalatok, kereskedelmi, ipari stb. vállalatok, amelyek a méltányosság alapján felemelték nyugdíjasaiknak a javadalmazását, azonban nagyon sok magánvállalkozás nem javított, hanem az 1926. évi XVI. t.-c., illetve *azt követő közös megállapodás alapján ma is a 30 százalékot fizeti.*

A közszükségleti cikkek árának emelkedése, a megélhetési viszonyok rosszabbodása következtében könnyen kiszámítható, hogy *ez a harmincszázalékos arány vásárlóértékben tulajdonképpen húsz százalékra zsugorodik össze. Körülbelül százezer embert érint ez a lehetetlen állapot,* éppen azért a kérdés nem lehet közömbös az illetékes tényezők előtt.

A gazdasági helyzet javulása tulajdonképpen a nagyvállalatoknak, kereskedelmi és ipari vállalatoknak használ. *Mindenképpen indokolt és méltányos, hogy ezek a vállalatok nyugdíjasaiknak illetményeit emeljék és valamelyes javítást adjanak azoknak, kik életük javát a vállalat szolgálatában töltötték el és akik most súlyos helyzetben vannak.*

Most, mikor a kormányzatot a szociális szellem hatja át, helyes volna, ha a társadalom eme rétegére, a nyugdíjas magántisztviselőkre is gondolnának. *Rendeleti úton lehetne a kérdést rendezni. A kormányzatnak módjában állana olyan rendeletet kiadni, hogy a magánvállalatok tartoznak méltányosan felemelni nyugdíjasaik illetményeit,* tíz százalékkal, de ha ez nem volna keresztülvihető, legalább abban a mértékben, azzal a 6—7 százalékkal, amennyit a közalkalmazottak is megkapnak.

Hogy mennyire méltányos volna egy ilyen rendelkezés, misem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a nyugdíjas magánalkalmazottak annakidején, mikor a valorizációs törvény életbelépett, *hetvenszázalékos csökkentést szenvedtek,* míg az állami kategóriákban a csökkentés 25—30 százalékra terjedt.

Már pedig a példák ezrei bizonyítják, hogy a húsz-harmincszázalékos csökkentés is milyen súlyos helyzetet teremtett a kis háztartások ezreiben, el lehet képzelni, hogy mit jelent a hetvenszázalékos csökkentés, különösen most, mikor a megélhetés gondjai folyton szaporodnak és a drágaság folyton nő.

Szociális szempontok követelik, hogy gondoljunk a nyugdíjas magánalkalmazottakra is és törvényes erővel nyujtsanak nekik segitséget.

—=—

Forrasztás közben felrobbant egy óriási benzintartály Miskolcon

Az áldozatok száma: 1 halott és 3 sebesült.

Megdöbbentő munkásszerencsétlenség történt a borsodnádasdi vas- és lemezgyárban. Egy 575 centiméter átmérőjü benzintartály abroncsát forrasztotta Vass Lajos, Vass János, Gölner János és Horváth András. *A tartályban lévő benzingőz miatt a tartály felrobbant és a körülötte álló munkások súlyosan megsebesültek.* Azonnal az ózdi kórházba szállitották őket, ahol Vass János sérüléseibe belehalt.

A megindult vizsgálat során megállapitották, hogy gondatlanság, vagy bűncselekmény nem történt s felelősség senkit sem terhel.

Finom
Puplin
Oxford **ING 5·90**
Sport
Frank Imrénél
Arany Bika

Letartóztatták Moszkvában a szovjet hivatalos lapjának főszerkesztőjét

A párisi lapok jelentése szerint Talat, az Izvesztija főszerkesztőjét letartóztatták. Egy év leforgása alatt Tala az Izvesztija harmadik szerkesztője, akit a szovjet hatóságok börtönbe vetnek.

A szovjet rémuralma tovább tart. A szovjet kormány elhatározta, hogy *szigorú intézkedésekkel fogja meggátolni Oroszország külföldön tartózkodó diplomatáinak esetleges árulását.* A diplomaták kénytelenek lesznek családtagjaik egy részét tuszként szovjet területen hagyni.

—=—

Aki már az itélet előtt fellebbez

Érdekes közcsend elleni kihágási pert tárgyalt kedden délelőtt dr **Bónyi Bertalan** járásbíró. A vádlottak padján egy idős, feketekendős, szomoru arcu asszony ült, a neve: özv. **Polyik Gáborné. Belényesi István** vámospércsi borbélymester jelentette fel az özvegy asszonyt, mert ez év június hó 11-én egy tanú **Kádár Sándorné** jelenlétében azt a kijelentést tette: **nem sokáig élvezed a házat, mert rádgyujtatom, ha hazajön a fiam, agyonveretlek vele.**

A vádlott asszony kijelentette, hogy egy szó sem igaz abból, amit Belényesi állit róla.

Kádár Sándornét hallgatta ki ezután a bíróság, aki elmondotta, hogy azért van a nagy harag a sértett és a vádlott között, mert **Belényesi árverésen megvette a házát a tönkrement Polyiknénak, aki nem akarta átadni a megvett házat, de a bank Polyiknét kitette az uccára.** Kijelentette, hogy a vádben kifejezések elhangzottak Polyikné részéről.

Belényesit hallgatta ki a bíróság, mint tanút, akitől megkérdezte, hogy **megijedt-e a fenyegetéstől.**

Belényesi harsány hangon kijelentette, hogy nem ijedt meg.

— Mit kér Polyikné, kérdezte a biro, felmentést, vagy enyhe ítéletet.

— Fellebbezek bíró úr!

— Ne fellebbezzen, hiszen még nem ítéltem el.

A bíróság ezután meghozta ítéletét: tényálladék hiányában felmentette a vádlottat a vád alól.

Az osztálysorsjáték huzásai

10.000 pengőt nyertek: 21306 68446

1000 pengőt nyert: 71643

500 pengőt nyertek: 5334 7192 14496 28201 36240 46718 66355 74447

300 pengőt nyertek: 11672 19784 21002 27301 29844 45850 51420 51641 65214 65352 65572 68169 77464 77918 79000 81897

200 pengőt nyertek: 913 1975 2263 4815 14068 14299 15126 16402 19248 22188 27366 28264 30580 35352 36265 36759 43308 43692 45169 48046 52438 54860 55278 56955 57383 58055 58258 61075 65583 65724 65760 66979 67561 68803 70468 75388 84003 84362 85172 85927

Ma este 6 órakor van a Csokonai Kör ünnepélye a Déri muzeumban

dr Pap Károly, Nádory István, Szabó Lőrinc, Tuster Jolán, Rácz Jancsi zenekara és a Kántus szerepelnek.

A Csokonai-Kör kitünő vendége, Szabó Lőrinc a déli gyorsvonattal érkezik Debrecenbe s este 6 órakor a sokoldalu Csokonairól tart előadást. Az a kapcsolat, amely Szabó Lőrincet testileg és lelkileg Debrecenhez és Csokonaihoz füzi, biztositja, hogy az előadás érdekes, mély és a debreceni közönség szivéhez szóló lesz. A többi szereplők is tudásuk legjavát adják. A közel félszáz éves Csokonai-Kör szeretettel hivja erre a minden tekintetben magasrendü és érdekes előadásra az egész debreceni közönséget. Belépőjegy ára a Csokonai-Kör tagjainak 50 fillér. Nem tagoknak 1 P, azonban aki az 1937. évre tagul a jegyváltás alkalmával beiratkozik, szintén 50 fillért fizet. Évi tagdij 2 pengő. Jegyek előre válthatók a Méliusnál, Csáthynál és este a pénztárnál. (:)

Világbajnoki sakkmérkőzés

A 17-ik játszmát Euwe nyerte.

A legelkeseredettebb harc jegyében folyik a küzdelem Euwe és Aljechin között Hágában. Euwe megnyerte a 17-ik játszmát és ezzel pontarányát kettőre csökkentette. A szakértők Euwe legutóbbi veresége után már Aljechinben látták a sakkvilágbajnokot, azonban e győzelem nyomában ismét fellángoltak az izgalmak és Euwe helyzetét most már nem látják teljesen reménytelennek.

A 14-ik játszmát Aljechin nyerte. A 15-ben Euwe az első napon remist ajánlott, amit Aljechin visszautasitott. A 16-ban megfordítva történt a dolog, amennyiben most Aljechin ajánlotta fel a döntetlent, amit Euwe utasított vissza. Egyébként úgy a 15., mint a 16. játszma döntetlenül végződött.

A tegnapi játszma azonban csak egy napig tartott. Amikor a 40 lépés után a szabályok értelmében a játszmát félbeszakitották, Aljechin sokáig töprengett a hadállás felett, majd kijelentette, hogy feladja azt.

A küzdelem állása jelenleg: Aljechin 9 és fél, Euwe 7 és fél pont.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán 7 és 9 órakor: A KIS LORD (Freddie Barthólomew, Dolores Costello). Megelőzi: OLYPIAI HARANG KÉSZITÉSE.

HIRDETMÉNY.

Felhivja a városi adóhivatal azokat a földhözjuttatottakat, akik a Bilkei-Kövesdi, Harstein István, Harstein Nándor és Reviczky J. és társai megváltást szenvedőktől vagyonváltság cimén jutattatott mezőgazdasági ingatlanok birtokában vannak, hogy a 2000/1937. M E számú rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 600/1937 P M sz. r. alapján elkészitett végleges megváltási árkiszámitási kimutatások a városi adóhivatal birtoknyilvántartási ügyosztályában a hivatalos órák alatt 1937 évi november 15-től kezdődőleg 15 napon át 1937 december hó elsejéig közszemlére vannak kitéve.

Az érdekelt földhözjuttatottak 1937 évi december elsejétől számitott 15 nap alatt esetleges felszólalásaikat előterjeszthetik.

Városi adóhivatal.

Ólszörös szirénabúgás, félrevert harang, gyári gőzkürtök

adnak jelt a hétfői nagy elsötétitési gyakorlat kezdetére

Tudnivalók a légvédelmi riadóról.

Mint ismeretes, november 22-én, a jövő héten hétfőn légvédelmi elsötétítési és riasztási gyakorlat lesz Debrecenben. Az elsötétítésnek két fokozata lesz, csökkentett világítás és teljes elsötétítés. *A csökkentett világítás este 8 órakor lép életbe és fél 10 óráig tart.* Ez alatt az idő alatt minden fényreklám, kirakatvilágítás, világító felirat szabadba sugárzó fényét meg kell szüntetni, a lakóházakat, ipari és kereskedelmi üzemeket, általában mindenféle épületnek akár közterületre, akár kertre vagy lépcsőházra nyíló ablakait, ajtóit redőnyök lehúzásával, sötét függönyök, szövet vagy papír elhelyezésével el kell burkolni. A lámpákat ernyőzni, vagy teljesen leoltani kell, hogy semmiféle fény ki ne szűrődjék. A járművek külső lámpáit fényszűrővel kell ellátni, kék üveggel, szövettel vagy papírral. Az autók, teherautók hátsó rendszámtáblájának világító lámpáját azonban nem kell kikapcsolni.

A teljes elsötétítést féltiz órakor a légvédelmi riadójelre kell végrehajtani. A légvédelmi riadójelet a Kistemplom tornyában elhelyezett sziréna úgynevezett üvöltő hanggal fogja jelezni ötször egymásután. Ugyanekkor a Nagytemplom tornyában a harangot félreverik, a MÁV műhelyben és a világítási vállalat telepén levő gőzkürt pedig több rövid jelzést fog leadni. Erre a riadójelre minden szabadban elhelyezett, vagy szabadba sugárzó fényt azonnal meg kell szüntetni. Minden jármű az úttest balszélén a járda mellett le kell, hogy álljon. A debreceni állomásra ezidő alatt befutó vonatok szintén elsötétítve érkeznek.

A gyakorlat este tíz órakor fejeződik be és jelekkel adják a lakosság tudomására, hogy »a légi veszély« megszünt.

A hatóság figyelmezteti a lakosságot, hogy a gyakorlat végéig tartózkodjék lakásában, azt a saját érdekében ne hagyja el és mindenki fokozott éberséggel ügyeljen a házak, üzletek stb. biztonságára.

A légvédelmi gyakorlatot felsőbb rendeletre többször megismétlik, ezért a lakosság jól teszi, ha az elsötétítéshez használt anyagokat megőrzi.

A hétfői légi riadó folyamán — mint már megírtuk — *feltételezett gáztámadáshoz vonulnak ki a mentőosztagok a Deák Ferenc utcára. Ugyanezen idő alatt néhány sportrepülőgép kering a város felett és megfigyeléseket tesz.*

Erzsébet napra

üveg, porcellán, alpakka evőeszköz, díszműáru legolcsóbban

Molnár János

üzletében szerezhető be

Kossuth ucca 3.

Betörők jártak a Moktár piacuccai helyiségében

A tettesek zsákmány nélkül távoztak a bankból.

Vakmerő betörés történt hétfőről-keddre virradó éjszaka a Moktár Piac ucca 36. szám alatt levő bankhelyiségében.

A tettesek az esti órákban meghuzódtak az udvarban, ahol több egyesület helyisége van s igy a késő esti órákig minden feltünés nélkül lehet járni-kelni. Éjfél után, mikor már minden épület elsötétedett,

a betörők az udvar felöli bankablakot betörték s egy alig husz centiméternyi magas s egy méter széles résen behatoltak a bank helyiségébe.

A bankirodában tolvajlámpával világitva munkához láttak. Felfeszitették Feldmann Sándor igazgató iróasztalának fiókját abban a hitben, hogy ott pénzt találnak. A fiókban azonban csak magántermészetü iratok és feljegyzések voltak, melyeket a tettesek szétszórtak. Több más fiókot is feltörtek, pénzt azonban sehol nem leltek. A páncélszekrényt is vizsgálgatták, azonban szerszámokkal valósziniileg nem voltak felszerelve s igy meg sem kisérelték a kasszafurást. Végül is mintegy másfélórai eredménytelen kutatás után a tettesek azon az uton, ahol a helyiségbe behatoltak, eltávoztak.

A házfelügyelő hallott az éjszakai órákban gyanus zajt, azonban nem gondolta, hogy betörők járnak az épületben. A betörést reggel fedezték fel s nyomban értesitették a rendőrséget, ahonnan Császár Péter és Misky Árpád detektivsportvezetők szálltak ki a helyszinre. Több nyomot találtak, melynek alapján a rendőrség megindította a nyomozást a betörők kézrekeritésére.

Négy feljelentés rágalmazás miatt a „Debreceni Ujság" ellen

Sajtóper a sajtóperi tudósitás miatt.

A debreceni törvényszéken dr *Tokay* tanácsa kedden délelőtt tárgyalta a »Debreceni Ujság« munkatársának, Benyovszky Lászlónak bünügyét, aki ellen *törvényszéki tudósításokról való beszámolók miatt négyrendbeli rágalmazásért tettek feljelentést.*

A debreceni törvényszéken ez év elején a budapesti törvényszék büntető tanácsa napokon át tárgyalta a »Debreceni Ujság« volt szerkesztője, Marschalkó Lajosnak a rágalmazási bünügyét, melyet az ismeretes ohati cikkek miatt indítottak ellene. Marschalkó Lajost megbüntette a törvényszék. A napokon át tartó tárgyalásról irta beszámolóit Benyovszky László és cikkeiben *Vásáry József, Vásáry Gábor* és *Balogh Sándor* számtartó olyan kitételeket találtak, melyek nem felelnek meg szerintük a hiv közlés követelményeinek. *A kifejezéseket és a tények beállitását magukra nézve sérelmesnek tartják, rágalmazónak és ezért indították meg az eljárást a cikk irója ellen.*

Az egyik vádirat szerint a vádlott a következőket irta: Előfordult eset, hogy a munkások nem mertek bemenni az irodába. De hiszen egyik ember gyávább, mint a másik...

Balogh Sándor számtartó azt sérelmezi, hogy ez év május 1-én megjelenő tudósításban a vádlott azt irta: Balogh Sándor számtartó vallomásában azt adta elő, hogy megverte Tóth Bálintot, feleségét és anyósát is egy hámfával.

Vásáry Gábor azt inkriminálja, hogy az április 30-iki tudósításban azt irta: Varga János azt vallotta, hogy jelenlétében vágott végig Seresen páleájával Vásáry Gábor.

Vád tárgyává tették a cikk következő kitételét: Berényi Gyula a következő tanu... A tanu szerint Debrődiről is azt hallotta, hogy az urak közül verte meg valaki. Varga János tanu tud a Debrődi eseteről.

A vádiratok ismertetése után a vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bünösnek és kivánja bizonyitani a hiv közlést.

Dr *Szalay* védő: Kérem a hiv közlésre vonatkozólag a bizonyitás elrendelését, a budapesti törvényszéktől a vonatkozó jegyzőkönyvek beszerzését és a tárgyalási jegyző kihallgatásának elrendelését.

Dr *Fényes Endre*: A hiv közlésre vonatkozó bizonyitást nem ellenzem. Joga van megirni a tudósitónak mindent a tárgyalásokról, ha azokat hiven közli. A százoldalas jegyzőkönyv másolata birtokomban van, a bíróság rendelkezésére adom. *Bizonyitani kivánom, hogy nem történt meg a hiv közlés, mert a »Debreceni Ujság« tendenciával irta, kiélezte, ami az ő érdekében való volt és elhallgatta, ami nem volt kedvező az ő szempontjából. Ugy állitotta be a vallomásokat, hogy megtévesztheti az olvasókat. A reánk nézve kedvező kilenc tanuvallomásból például csak egyről tett említést.*

A bíróság rövid ideig tartó tanácskozás után elrendelte a bizonyitást a hiv szellemben való közlés tekintetében és beszerzik a budapesti büntető törvényszékről a tárgyalási jegyzőkönyvet.

Első itélet a tojásrendeletbe ütköző kihágás miatt

Siró, zokogó, egyszerüen öltözött nagylétai asszony állott dr *Bónyi* biró előtt kedden délelőtt. Könnyei között előadta, hogy ő nem is tudja, miért van itt.

Bónyi biró felolvasta Pap Józsefnénak a vádiratot, amely szerint az 1936—680. sz. úgynevezett tojásrendeletbe ütköző kihágással van vádolva. A kihágást úgy követte el a vádlott, hogy vitéz Nagy Józsefné Péterfia ucca 61. szám alatti lakos ez év április 30-án a Rákóczi uccai baromfipiacon *200 darab tojást vásárolt és azt a vádlott 10 kg. súlyban adta el, anélkül, hogy mérte volna mérlegen. Ez pedig a rendelet szerint büntetendő cselekmény.*

— *Jaj, biró úr, bocsánatot kérek, ne tessék megbüntetni, inkább nem árusitok soha többé tojást a piacon. Ha megbüntetnek nem merek hazamenni az uramhoz...* — *sirt, zokogott a vádlott.* Alig lehetett megnyugtatni annyira szivére vette a kihágást.

A biróság Papnét 10 pengő pénzbüntetésre itélte, de az itélet végrehajtását egyévi próbaidőre felfüggesztette.

— *Nem fognak a tíz pengőért foglalni?* — kérdezte a vádlott.

— *Nem, nem, csak menjen nyugodtan haza* — mondotta Bónyi biró.

A vádlott asszony kijelentette, hogy *első dolga lesz mérleget venni, mert ő már ezentúl csak kilóra méri a tojást.*

Érdekes javaslat a frontharcos üdülő táborok létesitésére

Kovács József frontharcos érdekes indítványt terjesztett be a debreceni frontharcos főcsoporthoz. A gondolatot valamelyik országgyülési képviselő a frontharcos javaslat tárgyalása során fel is hozhatná a képviselőházban. Az inditvány lényege az, hogy a magyar gyógyfürdőkön létesitsenek a frontharcos bajtársak részére 100—100 ágyas üdülőtáborokat. Szereljék fel ezeket vaságyakkal, szalmazsákokkal és barakszerü épületekben helyezzék el, katonai élelmezéssel lássák el az ott üdülő bajtársakat.

A terv kiviteléhez szükséges összeg fedezetét Kovács József úgy véli előteremthetni, hogy 10 filléres frontharcos bélyeget bocsássanak ki, amelyet a nyaraló és üdülő közönség fizetne meg. Ezzel szemben az üdülőtáborban elhelyezett frontharcosok a rendes gyógykezelési és üdültetési dijnak csak tiz százalékát fizetnék meg.

Ilyen módon a harctéren szerzett reumatikus, ideg- és más bajokat gyógykezeltethetnék.

A frontharcos üdülők a legteljesebb felső ellenőrzés alatt állanának. Arra vonatkozólag, hogy honnan vegyék az üdültető táborok létesitéséhez szükséges összeget, Kovács József azt javasolja, hogy az OTI-tól vegyék kölcsön a szükséges tőkét, amelyet hat esztendő alatt a frontharcosok által fizetett tiz százalékból amortizálnának.

A javaslat figyelemreméltó gondolat, érdemes lenne vele komolyan foglalkozni.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ

naponta frissen ismét csak

Monokynál (Esterházy lerakat)

Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.

Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

Pass László: Egész magyarokká neveljék a szülők gyermekeiket

Dr Hankiss János és Pass László esperes nagysikerü előadásai a Mansz „Anyá k Iskolájában".

A MANSz kedden este két nagyértékű előadással újból megindította az Anyák Iskolája előadássorozatát.

Az új ciklust a Nemzeti Hiszekegy elmondása után *Fáy Istvánné*, a MANSz elnöknője nyitotta meg. Megkapó szavakban vázolta az előadások célját s felkérte a hallgatóságot, hogy az Anyák Iskoláját mentől nagyobb számban látogassák.

Dr *Hankiss János* egyetemi tanár »A magyar nyelvek és az idegen nyelvek« cimen tartotta meg rendkivül aktuális kérdéshez nyuló és nagy érdeklődéstől kisért előadását. A különböző nyelvek — mondotta — mint minden differenciálódás, az emberi szellem gazdagodását jelentik. A nyelvérzék öröklött diszpozició. Azonban teljesen téves kifejezés az, hogy valaki azért nem tanul idegen nyelvet, mert nincs nyelvérzéke. Az idegen nyelvtanulast a beszélőszervek rugalmasságának korábban kell megkezdeni, ezt a kort nem szabad kihasználatlanul hagyni. A másik véglet ezzel szemben, mikor valakit túlkorán agyontanitanak. Az ilyen gyermeknek nem lesz anyanyelvé, melyen fogalmakat alkosson s mely az alapot képezze. Általában az első elemi az az idő, amikor a tanulást legjobb elkezdeni. Egy-egy nyelv megtanulására 3—3 esztendő szükséges általában. Egy idegen nyelv tudása nem elég. A nyelv tanulásánál nem egy merev rendszert kell alkalmazni, hanem az összes számbajöhető metódusokat. A perfekt tudás igen relativ kifejezés. Senkinek nem kell két lábon járó szótárnak lenni, még a nyelvtanárnak sem. Ne maradjunk a nyelvtanulásnál teljesen Nyugat mellett és legalább egy szláv nyelvet tanuljunk. Ma is van legalább 10 olyan nyelv, melynek tanulását nálunk nem kultiválják s melynek tudása biztos elhelyezkedési lehetőséget jelent. Különösen a lengyel nyelv tanulása fontos a jövő szempontjából. Mi a hazánkért két fronton kell, hogy harcoljunk: egy külföldi és egy belső, családi fronton, ahol a gyermekeinket kell előkészitenünk a jövő számára.

Azután *Pass László* esperes tartott magasnivójú előadást »A magyar nemzeti gondolat és a gyermek« címen. Kifejtette, hogy manapság nincs kellő megértés a nemzeti gondolat iránt, mert részben lejáratták a romantikus történelemszemlélet multat dicsőítő frázisszónoklatai a hazafias témákat, másrészt a háborúelőtti korszellem az egyén kihangsúlyozásával tompította a közösségi érzést. Pedig a nemzeti érzés alapeleme az embernek, amit gyermekeinken láthatunk futballmérkőzéseken, ha magyarok győznek, vagy ha háborús győzelmeket mesélünk nekik. A nemzeti életforma vérünkből ered s meghatározója egész egyéni életünknek. A magyar nemzethez nemcsak egyszerű elhatározással lehet tartozni, hanem belső asszimiláció által, ha át meg átjárja a magyar géniusz az illetőt. A magyar nemzet sajátos küldetésü, ősi géniuszától irányitott kultúrközösség azonos céllal és sorssal. Csak az a nemzet él és virul, amelyben valóban él ez a szellemi közösség s minden honpolgár élete egybeolvad a közös nemzeti cél szolgálatában. Gyermekeink jövője is attól függ, hogy mennyire sikerül őket ebbe a nemzeti életközösségbe bekapcsolni. Olyan új nemzedékre van szükség, amely egész szivvel-lélekkel a multban, a hagyományban él, teljes közösségben van a magyar géniusszal, de ugyanakkor tisztán látja a reális jelent, a tennivalókat, a célokat és van is kedve, lendülete, ereje azok sikeres elvégzéséhez. A reális látás mellett azonban ideálizmusra, hitre is szüksége van az új magyar nemzedéknek, ha győzni akar, mert fanatikus lendület és hit nélkül nincs győzelem. Történelmünk is ezt bizonyítja, amikor lelkes magyarok hihetetlen hősiességgel csodákat tettek, mint Dobó István Eger városában, ahol százszoros ellenfelet vertek vissza legendás hősiességgel. Csak 100 százalékos, egész magyarok ereje teremtheti meg a nagy, szebb Magyarországot s benne gyermekeink jobb jövőjét. Ezért kötelessége minden szülőnek, hogy ilyen magyarrá nevelje gyermekét.

Pass László előadását lelkes ováció kisérte.

Tömeges érdeklődés a szombati Dohnányi zongoraest iránt

Szombaton, november 20-án este nyolc órakor rendezi második bérleti hangversenyét a Zenekedvelők Köre, amely az idén lépett működésének harmincadik évébe. Ezt a jubileumot összekapcsolta a Kör a nagy Mester negyven esztendős művészi jubileumával és meghivta **Dohnányi** Ernő dr-t, aki ezen az estén mint zongoramüvész fog szerepelni. Müsorán Beethoven, Chopin müvek és saját szerzeményei.

A jubileumi hangversenyt az esemény jelentőségének megfelelően diszes keretek között tartja meg a Zenekedvelők Köre. A jobb jegyek nagyrészét lefoglalták a városi és megyei előkelőségek, tul az est müvészi jelentőségén, megjelenésükkel Debrecen diszpolgárának is hódolni kivánnak. Igazi gálaest lesz tehát ez a hangverseny, amelyen Debrecen szinejava adott találkozót.

A megmaradt napijegyeket, továbbá az **igen kedvezményes csonka bérleteket** a Méliusz könyvkereskedésben, Bika előcsarnokában és a Zeneiskola titkári hivatalában lehet átvenni.

Rágalmazási perek a megsemmisitett nadirokkantság miatt

A honvédelmi miniszter megvonta a rokkantsegélyt *Szikszay Aladár* debreceni lakostól, aki a régi debreceni önkéntes tüzoltóságnak volt a parancsnoka. Megállapitották, hogy nem volt hadirokkant és betegségét nem katonai szolgálatával kapcsolatban szerezte és nem volt soha a harctéren.

Debrecenben Szikszay rokkantsági ügyében a kihallgatásokat dr *Szegedy Lajos* aljegyző csinálta, aki ellen jelentéseket tett Szikszay és *azzal vádolta be a polgármester előtt, hogy rosszhiszeműen járt el ügyében, kényszerítette a tanukat, hogy valótlan tartalmú jegyzőkönyveket irjanak alá.*

A városi albizottságnál is bepanaszolta az aljegyzőt, akiről azt irta, hogy *ellensége neki és befolyásolta a tanukat a kihallgatás során.*

Szikszay ellen felhatalmazásra üldözendő rágalmazások miatt indult meg az eljárás és dr *Tokay Gyula* tanácsa kedden tartotta meg a főtárgyalást.

Szikszay Gyula ártatlanságát hangoztatta és kijelentette, hogy amit irt, bizonyitani akarja.

A bíróság a tanuk seregét kérdezte meg arra vonatkozólag, hogy valótlan tények kerültek-e a jegyzőkönyvekbe és kényszerítette-e az aljegyző a tanukat valótlan jegyzőkönyvek aláirására.

Kihallgatták Gecső Lajost, Fehér Györgyöt, dr Pórszász Károlyt, Molnár Ferencnét, Elischer Gyulát, Halász Árpádnét, Argyelán Sándort, Nagy Dezsőt, id. Zelinger Edét, Iklódy Jánost, Szikszay Józsefet, Frisch Adolfot és Szekeres Gyulát.

A vallomásokból megállapitotta a bíróság, hogy a tanukat nem kényszerítették a kihallgatás során. Csupán annyi történt, hogy az aljegyző kihallgatás közben azoknak a tanuknak, akik arról beszéltek, hogy Szikszay Aladár a harctéren szerezte betegségét, tudomásukra adta, hogy ellenkező vallomások és okiratok vannak már a birtokában.

A bíróság a tanukihallgatások után iratokat ismertetett, kiderült az iratokból, hogy Szikszay betegsége nem a katonai szolgálat következménye. Miniszteri döntés állapitja meg, hogy nem volt a fronton, nem volt a 11. ezred kötelékében őrmester. Elévülés miatt azonban ellene az eljárást már nem indithatták meg.

Dr *Szegedy Lajos:* Saját maga ismerte be, hogy az ujját azért csonkította meg, hogy hadirokkantnak tüntesse fel magát.

A bizonyitási eljárás befejezése után dr *Altdorfer István* ügyész kijelentette, hogy a vádlott megbüntetését kéri.

Dr *Szalay* védő utalt arra, hogy csak beugratásból, nagyzási hóbortból mondotta magát a vádlott őrmesternek, aki egy hajsza áldozata. A védő szerint a tanuk befolyásolása megtörtént, vallomások igazolják.

A bíróság bünösnek mondotta ki Szikszay Aladárt háromrendbeli rágalmazásban és elitélték az enyhitő körülmények figyelembevételével 100 pengő pénzbüntetésre.

Az indokolásban rámutatott a bíróság arra, hogy állitását a vádlott nem tudta bizonyitani. Megállapitotta a bíróság azt is, hogy az aljegyzőnek nem lett volna szabad a maga álláspontját — bármennyire igazolták is az okiratok — éreztetni a tanukkal kihallgatás közben. Az itélet ellen az ügyész és elitélt fellebbezést jelentett be.

Erzsébetnapi ajándékok!

Nagy választék!
Olcsó ár!

Ifj. Knöpfler Henrik
üveg és porcellán üzlet.
Dégenfeld tér 9.

A nyolcórás munkaidő körül

Annakidején örömmel olvastam a hirt, hogy az ipari és kereskedelmi miniszter úr elrendelte, miszerint a nyolcórás munkaidőt be kell vezetni. A nyolcórás munkaidő és a megállapitott minimális munkabér az én véleményem szerint azt célozta, hogy igy minél több munkásember kenyérhez jusson.

A rendelet megjelent. Én magam már négy esztendő óta munkanélkül tengődök, érthető tehát, hogy bizakodtam abban, hogy most már majd nekem és családomnak is jut egy keves kereset. Hiszen azoktól veszek el munkát, akik naponta tiz, tizenket, sőt tizenhat órát is dolgoznak. Elveszik azért, hogy több ember kereshessen.

Vártam igen tisztelt Főszerkesztő úr, de hiába, mert több munka ma sincs. Gondolkozom fölötte, hogy vajjon miért nincs, hiszen a rendelet azt akarta, hogy legyen. Tisztelettel kérdezem, hogy vajjon nem az ellenőrzés hiánya miatt áll fenn ma is az az állapot, hogy a rendelet dacára üzemek és gyárak tovább dolgoztatják embereiket, munkásaikat, mint nyolc óra.

Mivel időm van — sajnos bőségesen — szeretném és azt a rendeletet autanulmányozni. Sziveskedjenek megirni, hogy hol szerezhetem meg, milyen rendelkezések vannak abban az ellenőrzésre vonatkozólag, kiknek a feladata volna ezt megtenni és ha feladat, akkor miért nem teszik meg, mikor milyen nehezen várjuk, hogy erényt szerezzenek ennek a rendelkezésnek.

Erre kérek én feleletet igentisztelt Főszerkesztő úrtól.

Az én felfogásom ugyanis az, hogy azért adták ki a rendeletet, hogy segitsenek rajtunk, munkanélkülieken. — Hogy valóban megszüntessék a tizenhat órát dolgoztató rendszert.

Főszerkesztő úr szivességét köszönöm, nagyon fontos feladatot vállal magára akkor, ha erre a levélre választ ad.

Tisztelettel:
Nagy Sándor
munkanélküli iparos.

Nem kerül szemétbe

körlevele, üzleti felhivása, ha ötletesen izlésesen, a mai kor követelményeinek megfelelően modernül felszerelt nyomdában készitteti el. — Nyomtatvány rendeléscivel forduljon a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság József királyi herceg utca 1. szám alatti nyomdájához.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata november 14—21-ig: Mihalovics Jenő »Kígyó« gyógyszertár, Piac ucca 35. T. 30—67. Káposztási Béla »Magyar Korona« gyógyszertár, Péterfia ucca 10. T. 16—06. Beke Barna »Csillag« gyógyszertár, Árpád tér 1. T. 29—32. Özv. Mandel Józsefné »Sas« gyógyszertár, Hatvan ucca 70. »Szentháromság« gyógyszertár, Homokkert, Szabó Kálmán ucca. T. 17—48.

Rég volt

Holt lombok felett
zokog az égbolt:
az ég siratja
ami oly rég volt.

A rőt avar
busan zenél
arról,
ami már
rég nem él.

S az avar felett
felnyilallik
az emlékezet:

A multról,
ami oly rég holt,
a szemedről,
a karodról,
a szádról,
a virágról,
s a nyárról,
s mindenről
ami oly rég volt . . .

SZABÓ JÓZSEF SÁNDOR.

Hutás Józsefet, a Kúria új másodelnökét tegnap délelőtt iktatták be a Kúria teljes ülésén új díszes hivatalába.

— **Jankovich László egyetemi tanár** november 22-én délután öt órakor az orvostani intézetben előadást tart az érdeklődöknek a vérvizsgálatok orvosi és jogi vonatkozásairól.

— **A Piac uccai egyházrész bibliaköre** ma, szerdán délután fél hat órakor tartja összejövetelét uj helyiségében, a KIE nagytermében (Piac u. 36., régi postaépület). Uray Sándor vezetőlelkész a keresztyén hit legnagyobb tételéről, a Szentháromságról tart ezuttal előadást. Szabad bemenet.

— **Ujitás a MÁV-nál.** A MÁV igazgatósága közli, hogy december elsejétől az utazás valamennyi megállóhelyen, továbbá olyan állomásokon is megszakitható, amelyeken az éjjeli szolgálat szünetel. Az utmegszakitás igazolását ilyen esetben a vonat jegyvizsgálója végzi, az utmegszakitás bejelentéséről ugynevezett „utmegszakitást igazoló lap"-ot szolgáltat ki, amelyen az utas továbbutazás alkalmával a jegyvizsgálónál igazolja az utazás megszakitását.

— **Háromszáz millió frank értékü aranyszállitmányt** kapott Franciaország Amerikából. 12 láda aranyat és 102 aranyrudat hozott át a Normandie oceánjáró az európai partokra.

— **Papokat nem vesznek fel a német** nemzeti szocialista pártba és ezzel akarják elkerülni azt, hogy a pártban egyházpolitikai nézeteltérések keletkezzenek.

Hó- és sárcipőt Benyáts-tól

— **A mai Egyiptom.** A Népszerű Főiskolai előadásai keretében Commend. dr Markovits Béla Athénből ma szerdán este hat órakor tartja a Kereskedő Társulat dísztermében, (Ferenc József út 8. szám) nagy érdeklődéssel várt előadását Egyiptomról, százhúsz vetitett képpel és aláfestő arab zenével. (Gramofonlemezek). Beléptidíj nincsen A hosszú folyású Nilus-oázis egyedul álló geografiai helyzete különleges gazdasági kultúrát adott Egyiptomnak amely több mint ötezer év óta a mai napig szinte alig változott. Döntő szerepe volt és van a Nilusnak, amely az óriási sivatagot átszelve a legellentétesebb népeket és országokat köti össze. Az ország egy háromezeréves fáraó uralomra, a görög, római és bizánci világbirodalomnak gyarmatkorszakára és a kalifák fénykorára tekinthet viszsza. Az újabb időszak meghozta a gazdasági és politikai szabadságot. Az utolsó évtizedben ipara az agrártermékek célszerü és gazdasági felhasználása folytán nagy fellendülést mutat, úgyhogy Egyiptom a legfiatalabb királyság, korlátlan és fel nem becsülhető fejlődés előtt áll.

— **A legvérengzőbb délamerikai sasfajta életveszélyes vadászatáról** közöl rendkivül érdekes és színes eredeti leirást a Tolnai Világlapja új száma.

— **Debreceni Vadásztársulat** értesiti tagjait, hogy az őzsuta cserkészetre folyó évi november hó 26-án, pénteken délután 6 óráig lehet jelentkezni a pénztárosnál, ahol a cserkészet részletes feltételei és szabályai megtekinthetők. — Választmány.

— **Nem jó a vonaton elaludni.** — Vasúti jegycsalás vétsége miatt vonta felelősségre a bíróság Roth Jenő tekintélyes lókereskedőt. A debreceni MÁV üzletvezetőség jelentette fel, mert ez év márciusában Debrecenből Szent Anna pusztáig utazott, de csak Vámospércsig szólt a jegye. A lókereskedő méltatlankodva tiltakozott a vád ellen. Kijelentette, hogy a kérdéses napon Vámospércsre akart utazni, de elaludt a vonaton. A kalauz ébresztette fel, kinek kiakarta fizetni a 30 fillér árkülönbözetet, de nem fogadta el. A bíróság elnapolta a tárgyalást, mert a vádlott azt kivánja igazolni, hogy őt a kérdéses napon kocsi várta Vámospércsen, tehát ott akart leszállani.

— **10 millió gratulálólevelet kapott Viktor Emánuel olasz király** és császár születésnapjára a világ minden részéből.

— **Szivenlőtte magát 70 éves korában** Hencidán M. Szabó Lajos földmüves, akit családjának tagjai találtak meg holtan az ágyában. A csendőri nyomozás során nem tudták megállapitani, hogy az öreg földmüves miért lett öngyilkos. Temetésére a debreceni ügyészség az engedélyt megadta.

— **India különböző városaiban** több szövőgyár munkásai szüntették be a munkát. Az indiai minisztérium szerint a sztrájkmozgalmakat Moszkvából irányitják.

— **Az angolok a zsidó terroristák részére** koncentrációs táborokat állitanak fel Acre városa mellett és oda hordják a palesztinai zavargásokban tevékenykedőket. A jeruzsálemi uj zsidó negyedben 20 rendőrt helyeztek el állandó szolgálatra és a lakosok viselik a költséget.

x Értesités. Üveges-, üvegcsiszoló- és tükörüzememet Csapó 13. alá helyeztem át **Stefanszky Gyula.**

— **A párizsi szinházak legújabb szenzációi.** A francia főváros legújabb szinházi eseményeiről rendkivül érdekes, eredeti képekkel illusztrált riportban számol be a Délibáb legújabb száma.

— **Szent Györgyi Albert, a művész.** Az első magyar Nobel-díjas tudósnak a X C-vitamin felfedezőjének küzdelmes ifjúságáról, mai életéről és művészi hajlamairól szenzációs képes riportban számol be a gróf Bethlen Margit főszerkesztésében megjelenő Ünnep új száma.

— **Leszúrlak, kiszivom a véredet.** — Moldvai Sándort, Homok ucca 139. sz. alatti lakost, közcsend elleni kihágás miatt vonta felelősségre kedden délelőtt dr Bónyi Bertalan járásbiró. A vád szerint ez év augusztus hó elsején és harmadikán a vele egy fedél alatt lakó Tóth Lajos cipészmestert megfenyegette a következő szavak kiséretében: leszúrlak, kiszivom a véredet, s mehetsz panaszra akármelyik rendőrségre. A vádlott Moldvai Sándor tagadta a vádat. Kijelentette, hogy a vádbeli időben eszméletlenre itta magát, nem emlékszik semmire. — Annyira berugtam nagyságos bíró úr, hogy nem emlékszem semmire. Földessi Gyula cipészmestert, mint tanút hallgatta ki a vádlott után a biró. Földessi elmondotta, hogy ittas volt Moldvai, de nem annyira, mint ő mondja. Annyira nem volt részeg, hogy másnap felelősségre vonta szavaiért és határozattan emlékezett rá. Sőt másnap szóról-szóra józanon is megismételte fenyegetéseit. A bíróság közcsend elleni kihágásban felmentette a vádlottat tényálladék hiányában, ellenben figyelmeztetést kapott a vádlott a bíróság részéről az italozást illetőleg. A vádlott kijelentette, hogy nagy szenvedélye az ital, ilyenkor izgága, próbált is már erről a szenvedélyéről lemondani, de nem tud.

— **Háromhónapi fogházra itélték Dittrich Karl nevü német soffőrt,** aki Gara községben, Bácsbodrog megyében a svábajku gazdák előtt a magyar nemzetre és a magyarságra gyalázó kifejezéseket tett. A pécsi tábla jogerősen 3 hónapi fogházra itélte a magyargyalázó német soffőrt.

— **Érdekes inditványt tárgyalt** Makó város képviselőtestülete, melynek célja a **többgyermekes családok lakáshoz juttatása.** Az inditvány szerint **mérsékeljék azoknak a háztulajdonosoknak adóját, akik többgyermekes családoknak adnak lakást.**

Magyar szénre és fára kitünő a salgótarjáni

„LUNA" tűzhely és „KALOR" kályha.

Főlerakat:

SESZTINA LAJOS vasnagykereskedés.

Világhirű Tokalon

Páris csoda hatásu kozmetikai készitményei főraktára:

Dr. Kondor István

Központi Drogériájában

városházépület.

Puder 1·30, krém 1·50-től

Viszonteladóknak gyári ár!

— **Az államfelforgatás büntettével vádolt** Szálasi bünügyében a folytatólagos főtárgyalást november 29-én tartják meg Budapesten. A tárgyalást csak azok hallgathatják, akik belépőjegyet kapnak.

— **Szivrohamot kapott** Fülöp László a világhirű magyar portréfestő. Londoni palotájában fekszik a súlyos beteg művész.

— **A jobbkarját is elvesztette** dr Turchini röntgenkutató Montpellierben. Már tizennyolcszor operálták meg. Ez alkalommal a jobbkarját kellett levágni, akit tudós társai hősként tisztelnek.

— **Graziani visszatér Olaszországba, az uj etiopiai alkirály az aostai herceg.** Római jelentés szerint erősen tartja magát az a hir, hogy Graziani tábornagy, Etiopia alkirálya rövidesen elhagyja állását és hosszabb betegszabadságra visszatér Olaszországba. Utódja hir szerint az alkirályi székben az aostai herceg lesz.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme. Piac u. 58. I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.

— **Egy süketnéma fiu anyjára gyujtotta a házat** Várong községben, Tolnamegyében. Az anyját, özv. Sipos Gyulánét alig tudták megmenteni a lángokban álló házból. Sipos Gyula siketnéma jelbeszéddel vallotta be, hogy azért gyujtotta rá édesanyjára a házat, mert nem adott koresmára neki pénzt.

— **Az idén pulyka fő majd minden angol fazékban.** Morris földmivelésügyi miniszter bejelentette az angol alsóházban, hogy hivatalos megállapitás szerint Anglia pulykaállománya, amely junius 4-én 800.000 darabból állott, szeptember 4-én 1,147.000-re növekedett. Ez a rekordmennyiség az óriásibehozatallal együtt indokolja azt a reményt, hogy az idei karácsony alkalmával pulyka fog főni minden angol fazékban.

— **Öngyilkos lett egy szovjetkövet.** A Times értesülése szerint nemcsak a finnországi szovjetkövetet, hanem a rövid látogatásra hazatért Ivánov helsinkii katonai attasét is letartóztatta a szovjetkormány. Usztinov észtországi szovjetkövet, akinek halálhirét nemrégiben közölték a lapok, nem természetes halállal halt meg, hanem önkezével vetett véget életének, mert rettegett a Moszkvába való visszatéréstől.

— **Országos kovács kongresszus Szolnokon.** A Magyar Kovács-, Kerékgyártó és Kocsigyártó Mesterek november 21-én Szolnokon tartják III. Országos Kongresszusukat. Ezen a gyülésen hazánk minden részéből összejövő iparosok fogják eltárni bajaikat és terjesztik kivánságaikat az illetékesek elé. A résztvevők oda- és visszautazására a MÁV 33 százalékos díjkedvezményt adott. Kedvezményes vasuti utazásra jogositó igazolványok —.60 fillér beküldése ellenében ifj. Varjassy Imre kovács mesternél. Debrecen, Eötvös u. 18. sz. igényelhetők. Jelentkezési határidő november 17-én délben.

— **Emésztési kiütések a bőrön** rendszerint hamar elmulnak, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes **Ferenc József keserűvizzel elrendezzük.** Kérdezze meg orvosát.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Sós Elek gazdálkodó fia **József,** Haláp 43. Gulyás István szabó leánya Magda, Veres u. 25. Szabó Antal fm. fia Lajos, H.-böszörmény. Szolnoki István cipész leánya Erzsébet, Böszörményi út 104.

Házasságok: Varga András fm. Apafa 13.—Kaszás Eszter Csapó u. 55. sz. Munkácsi Béla fodrász Vasmegyer—Ferge Magda Vályi Nagy Gusztáv utca 24. Klein Mór kereskedő H.-nánás—Krausz Irma Faragó u. 5. Dr. Varga Jankó János városi fogalmazó, Erzsébet u. 19.—Polgári Erzsébet Bellegelő 147. sz.

Halálozások: Tóth Lajos ref. 58 éves Kishegyesi ut 40. Marozsán Simonné g. kat. 59 éves, Vasváry Pál utca 6. Özv. Szabó Sándorné ref. 87 éves, Eötvös u. 108. Lovász Józsefné r. kat. 42 éves, Petőfi tér 7. Szabó Ferenc g. kat. 10 éves, H.-dorog. Nagy Sándor ref. 17 éves, Kut utca 80. Székely Sándor ret. 26 éves, Tiszaszentimre.

GYÁSZ ROVAT

Ifj. Nagy Sándor, életének 17-ik évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó termeből. Lakás: Kút ucca 20. — Temetését Bartha vállalata végzi, (püspöki palota).

Marozsán Simonné szül. Fánka Dominika életének 59-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Vasvári Pál ucca 6. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

Tóth Józsefné sz. **Bissinger Terézia** 55 éves korában elhunyt. Temetése szerdán három órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Varga ucca 31.

Özv. Hrubiák Antalné Wlossák Mária 64 éves korában elhunyt. Temetése szerdán félhárom órakor lesz a Köztemetőben a róm. kath. egyház szertartása szerint. — Gebauer-cég rendezi.

— **Kölcsey sírjára emlékmű állítását vette tervbe a mátészalkai Kölcsey-Egyesület.** A szatmármegyei Kölcsey irodalmi és Közművelődési Egyesület, dr Streicher Andor alispán elnöklete alatt választmányi ülést tartott és ezen nagy elismeréssel emlékezett meg arról az értékes tevékenységről, amelyet ur Fábián Sándor egyesületi főtitkár, az egykori nagymultú nagykárolyi Kölcsey Egyesületnek Mátészalkán való uj életrekeltésében közel egy évtizeden át kifejtett. Felkérte éppen ezért a debreceni Magyar Távirati Iroda élére távozott dr Fábián Sándor igazgatót, hogy főtitkári tisztségét továbbra is tartsa meg és építsen ki kapcsolatokat a debreceni és tiszántúli társegyesületekhez. Szeretné megnyerni a Kölcsey-Egyesület társegyesületek támogatását ahhoz a tervéhez, hogy a Himnusz költőjének szatmárcsekei eléggé elhanyagolt sirján — országos mozgalom eredményeként — méltó emlékmű állíttassék, halálának 1938. év századik évfordulóján. November 27-én a Bessenyei-Kör vendégeként irodalmi estet tart az egyesület a nyiregyházi vármegyeházán s rendszeresíteni szeretné az irodalmi társegyesületek kölcsönös szereplését a jövőben is.

Két négytagu család a borsodi áradás közepén

Miskolc, nov. 16. A Sajó áradásával kacsolatos mentési munkálatok még mindig folynak. Kedden a mentők a Csorba-telep környékén az egyik tanya közelében egy négytagu családra bukkantak, amint a szalmakazal tetejéről rudakra erősitett nagy fehér lepedőkkel segitségért integettek. Megmentették őket. A menekültek elmondották, hogy már négy napja vannak a kazal tetején étlen-szomjan.

Találtak a mentők egy másik négytagu családot is, egy már düledező vályogházra menekülve. Egyedüli táplálékuk az egész idő alatt kalarábé, káposzta és répa volt. A mentők ellátták őket meleg ruhával és élelemmel.

Az Ahmalidu szultán kincseit ellopták Párisban

Páris, november 16. Ahmalidu kambodzsai szultánnak a párisi gyarmati múzeumban kiállított kincseit az elmúlt éjjel ellopták. A tolvajok az ablakon át hatoltak be a múzeumba és nemcsak sok aranyékszert vittek magukkal, hanem értékes fegyvereket is. Az ellopott tárgyak értékét többmillió fontra becsülik.

TRIUMPH
a gyors gépirók, igényes vevők gépe
HURAY, IPARKAMARA Tel.: 17-93

— **Ramsay Mac-Donaldot,** — mint most kiderült — utolsó útjára indulóban baleset érte Franciaországban. — Rövid időre kiszállott az egyik kikötőben, ahol az uccán egy kerékpáros elütötte. Nem sebesült ugyan meg, de azt hiszik, hogy az ekkor szenvedett idegrázkódtatás siettette halálát.

— **Ellopták kerékpárjáról a dinamót.** Bézi Sándorné Apaffy ucca 30. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakásának udvarán elhelyezett kerékpárjáról ellopta a Bosch dinamót.

— **Szegeden 15 éves gyermekek rablóbandát alakitottak** és 10.000 pengő értékü holmit lopkodtak össze a városban. A bandát elfogták és fogházba szállitották. A banda egyik rejtekhelyéről 2000 pengő értékü töltőtollat és más holmit szedtek össze.

— **Japánban magyar intézetet létesitenek** és dr Mezey István, a Magyar Nippon Társaság elnöke elutazott Japán területre, hogy a szervező munkálatokat elvégezze.

— **Csalással vádolták** Maróthy Géza magánhivatalnokot, aki uradalmaktól vett át megrendelést nagyobb menyiségü fára, de a fák árával nem számolt el. Főtárgyalást tüztek ki az ügyben, de a vádlott nem jelent meg, levelet irt a győri bíróságnak, bejelentette, hogy megszökik, ne várjanak rá. A csendőrök másnap elfogták és bevitték a fogházba.

— **Uj óriás Zeppelint épitenek,** mely óránként 135 kilométeres sebességgel hordja majd az utasokat és árukat. A világ legnagyobb léghajója lesz, 245 méter hosszu és a sulya 200.000 kilogram. Négy motor hajtja 4800 lóerővel.

— **A magyar füge termesztéséről,** az amerikai téli fajalmákról, a győrvidéki káposztatermesztésről, a lugasszőlő ültetéséről, a gyümölcsös-, virágos- és zöldségeskert aktuális teendőiről, a kisállattenyésztésről stb. stb. ir a **Magyar Gyümölcs** legujabb száma, mely képes szaklapból lapunkra hivatkozással ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, IV. Gerlóczy ucca 11.

Megszállott területi hirek

Kolozsváron most ünnepelte harminc éves irói jubileumát dr. P. Jánossy Béla iró, aki első sorban vallásos tárgyú irásaival szolgálja az erdélyi irodalmat.

Négy évvel ezelőtt meghalt Szentgyörgyi Istváná, a legnagyobb magyar színészek egyike, aki patriárchális korban hunyt el. Temetéséről az akkori kolozsvári magyar szinház igazgatósága gondoskodott, de a temetés költségeit nem fizették ki. Most a temetkezési vállalat pörrel támadta meg a színházat és 10.000 leit követel.

Jorga professzor és Michaleche nemzeti parasztpár elnöke között a közel multban vita támadt, mely annyira elmérgesedett, hogy kölcsönös becsületsértések támadtak. Most külön becsület-bíróság dönt a román vezető politikusok vitájában.

Bosszut állanak az erdők, melyet kiirtottak. Románia területén is egymást érik az áradások. Legutóbb állapitották meg, hogy Kolozsváron éppen az erdőirtás következtében egyre áradó Szamos másfél méterrel süllyesztette a medrét, melynek az a következménye, hogy a part mellett épült házak összeomlással fenyegetnek.

Romániában katasztrófálisan csökken gazdasági kivitel. Állatkivitelről már alig lehet szó, mig a gabonakivitel is ahrmincszázalékos csökkenést mutat fel az elmult esztendeihez viszonyitva.

Nagyváradon tiltakozó gyülést tartott a munkásság az egyre fokozódó drágasággal szemben és hatósági védelmet kért az emelkedő árak megakadályozására.

Szatmáron még annak idején elvették a román hatóságok a magyar iparosság által megteremtett Iparos Otthont. Hosszú pereskedés fejeződött be az elmult héten ezzel az egykori törvényteln intézkedéssel, mert a román legfelsőbb bíróság, a semmitőszék megsemmisitette az eddigi itéleteket és a szatmári iparosságnak visszaadatta az otthont.

Bukaresti rendelet szerint ezután minden romániai színházi előadás után kötelező lesz a román királyhimnusz eljátszása.

Erdély területén az általános drágulásból most kivette részét a cukor is, mert kilónként három leijel drágult.

Bukarest, november 16. Kedd este hosszas tárgyalás után választási egyezség jött létre Tatarescu dezignált miniszterelnök és Vajda Sándor pártja között. Tatarescu holnap úgy Jorga pártja, mint Vajda pártja és közte létrejött egyezséget az uralkodó elé terjeszti s egyben bemutatja a királynak a kormánylistát is.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban a nap folyamán az ország északi részén volt csapadék, havaseső és hó. Legtöbbet jelentett Bánhida, Budapest 3, Debrecen 2, Sátoraljaujhely 1 millimétert. A hőmérséklet a Dunántúl nyugati megyéiben 7, a déli megyékben 4, keleten, igy Debrecenben csak 2 fokra emelkedett. Az esti órákban gyenge légáramlással az égbolt változóan felhős volt.

Jóslás: **Mérsékelt nyugati szél, változó felhőzet, helyenként köd. Néhány helyen, főként az ország északi felén havaseső, hó. A hőmérséklet alig változik.**

— **Felhivom az Iparos Ifjusági Önképzőkör és az uri és női fodrászsegédeket, hogy szerdán este** fül nyolc órára a kör helyiségében jelenjenek meg. Vezetőség. (:)

x **A legkiválóbb magyar tornászok seregszemléje lesz a vasárnapi Debrecen—Budapest tornászviadal az Arany Bika disztermében. Jegyek 50 fillértől 2 pengőig már kaphatók Méliusz és Gyürkynél.**

x **Izgalmas verseny és nem tornabemutató lesz a Budapest—Debrecen közötti tornászviadal vasárnap féltizenegykor a Bika disztermében. Itt dől el a magyar tornász hegemónia sorsa. Jegyek Méliusznál és Gyürkynél.**

— **A mai Egyiptom.** Az Egyetemi Népszerü Főiskolai Tanfolyamon erről tart előadást dr Markovits Béla, nov. hó 17-én, most szerdán este 6 órakor a Kereskedő Társulat disztermében, vetített képekkel. Belépti díj nincs. (o)

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza 15 fillérrel olcsóbb.

A készárúpiacon a búzánál a hivatalos árakat 10—15 fillérrel leszállitották. Tengerinél az új tengeri alsó árhatárát 10 fillérrel felemelték. A többi termények árai változatlanok.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.20—20.65, 78 kg 20.50—20.95, 79 kg 20.75—21.15 80 kilós 20.90—21.25. — Felsőtiszai 77 kg 20.10—20.65, 78 kg 20.40—20.95 79 kg 20.65—21.15, 80 kg 20.80—21.25 rozs pestvidéki 18.40—18.55, rozs más származású 18.55—18.70, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.50—16.00, sörárpa kiváló 21.00—23.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.00, zab elsörendü 16.70—16.80, középminőségü 16.60—16.70, tengeri tiszántúli új 11.20—11.40, más 10.80—11.10, korpa 12.55—12.65, 8 as liszt 14.50—15.00 P mázsánként.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁRRA

293 darab sertést hajtottak fel, az előző napi maradvány 7 darab volt. Arak I. szedett sertés 106—108, exportzsir márkázott 164 fillér kilónként. A vásár irányzata változatlan.

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR.

A tegnapi lóvásárra felhajtottak 221 darab lovat, elkelt 41 darab. Árak: vágóló 90—120 pengő, silány igásló 90—165 pengő, közepes minőségü 172—275 pengő, jóminőségü 300—450 P, — kocsiló 500 pengő és azon felül. Irányzat igen lanyha.

Szarvasmarhát felhajtottak 779 darabot, eladásra került 534 darab. Arak élősúlyban, kilónként: jóminőségü vagómarha 52—65 fillér közepes minőségü 42—52 fillér, silány 32—42 fillér, borjú 75—105 fillér, növendek marha 48—62 fillér, tinó, ökör 70—85 fillér fejőstehén darabonként 250—580 P.

SZINHÁZ

HETI MÜSOR:

November 17-én, szerdán C) bérlet 7. szám: **A romantikus asszony.**

November 18-án, csütörtökön A) bérlet 8. szám: **SYBILL.**

November 19-én, pénteken prömier-bérlet 7. szám: **Csodatükör.**

November 20-án, szombaton délután eadkivül mérsékelt helyárakkal: **Tatjána.**

z November 20-án, szombaton este B) bérlet 9. szám: **Csodatükör.**

November 21-én, vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: **Gólyaszanatorium.**

November 21-én, vasárnap este: **Csodatükör.**

November 22-én, hétfőn este A) bérlet 9. szám: **Csodatükör.**

November 23-án, kedden bérletszünet: **SYBILL.**

November 24-én, szerdán C) bérlet 8. szám: **Csodatükör.**

A szinházi iroda jelenti:

Ma szerdán C. 7. sz. bérletben
A ROMANTIKUS ASSZONY.

a pezsdülő humoros zenés vigjáték kerül szinre. Csütörtökön A bérlet 8. számban **H. Neményi Lili** felléptével az óriási sikert aratott
SYBILL.

Pénteken nagy bemutató: Babay József sének, a magyaros izü és nagysikerü tehetséges irónak a Nemzeti Szinházban is sorozatos sikert elért zenés magyar mesejátéka, a
CSODATÜKÖR
kerül szinre, Buday Dénes eredeti kísérőzenéjével. A müvet, — amely egy új János vitéz szinpadi örökéletére invatott, új kiállitásban, Szabó Ernő rendezésében, Virágh F. Elemér zenei betanitásában, Halassy Mariskával, Pogány Margittal, Kömivessel, Hercegh-gel, Alszeghyvel, Sugárral, Ladányival, Sárkánnyal és a teljes társulat közreműködésével, Sárdy Gyula által betanitott táncokkal és Lieszkovszky László szóló **táncával** mutatja be a szinház prömier bérlet 7. számban.

Nemcsak élvezetes estéje lesz, de a mai szinpadi termés egyik kiemelkedo müvészi alkotásával ajándékozza meg magát, ha a
CSODATÜKÖR
előadásán jelen lesz. Ne felejtse otthon magát kedves olvasó!

SPORT

Kitünően sikerült a DMTE birkozó emlékversenye

A Debreceni Munkás Testedző Egyesület vasárnap rendezte meg hagyományos Nóránt István birkozó emlékversenyét a DTE tornacsarnokában az 1934 évben elhunyt szimpatikus birkozónak az emlékére. A vasárnapi emlékverseny minden eddigi Nórántversenyt úgy sport, mint anyag szempontból felülmúlt s ma már semmivel sem kisebb az érdeklődés iránta, mint akár egy kerületi szenior bajnokság iránt.

Részletes eredmények: Légsúly 56 kg.: 1. Lengyel DVSC. 2. Szabó DVSC. 3. Szalai DEAC. Itt elég gyenge mezőny volt, miután sem a favorit fényes sem Tasnádi nem indulhatott, mig Illés viszont átesett a súlyhatáron.

Pehelysúly: 61 kg 1. Csaba Nyiregyháza. 2. Juhász DVSC. 3. Illés DMTE. Illés megverte Csabát, de kevesebb hibapontjával mégis Csaba lett az első.

Könnyüsúly: 1. Penyige Gyula DMTE. 2. Fejszés DMTE. 3. Kővári DVSC. Penyige biztosan tartja formáját, Szőke ujra legyőzte.

Kisközépsúly, 72 kg.: 1. Baranyi DTE. 2. Piroska DMTE. 3. Penyige József DMTE. Baranyi nincs a legjobb kondicióban, de még igy is megmutatta, hogy tud birkozni. A kis Penyige szépen fejlődik.

Nagyközépsúly, 79 kg.: 1. Kovács Nyiregyháza. 2. Pásztor DEAC. 3. Cserép DMTE. Kovácsnak nem volt ellenfele.

Nehézsúly: 1. Tarányi DVSC. 2. Pallagi DMTE. 3. Racskó Nyiregyháza. — Tarányi elsőrangú.

A versenyen összesen harmincnyolc induló volt, mely egyébként a főpróbája volt a kerületi szenior csapatbajnokságnak, melyet ugyancsak a DMTE fog megrendezni december hó 5-én, a DTE tornacsarnokában. A verseny előkészitésének és lebonyolitásának nehéz munkáját Penyige Sándor szakosztályi elnök kitünően végezte el.

Sporthiradó

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

A Bocskai vasárnap Pesten a Szürketaxi csapatával játszik bajnoki mérkőzést. A Szürketaxi kedden Prágába utazott és szerdán a cseh válogatott csapatnak lesz az edzőtársa. Jó edzés lesz a Bocskai mérkőzés előtt.

A Bocskai átcsoportositási tervekkel foglalkozik. Állitólag a fedezetsorban, vagy a csatársorban lesz változás. A formájában visszament Boross helyett esetleg Belesik lesz a centerhalf, s akkor a fedezetsor Palotás, Belesik, Orosz lenne. De lehet, hogy a csatársort frissitik fel és ott Fintá, esetleg Hajdú pihenne, de egyesek Telekit szeretnék pihentetni. Bárki maradna is ki, szó van Elek csatársorba állitásáról. Még csak ez hiányzik a Bocskai-nál... Igaz, nagyobb baj nem történhet, legfeljebb ez a csapat is kikap.

Akasztófahumor: Mikor fog már a Bocskai győzni, ha már Diósgyőrben sem tudott: Palotás igy válaszolt: ellenségünk Nyiregyházára az NyVSC ellen játszani, ezeket én tanitom, én vagyok az edzőjük és megkérem őket, hogy ne játszanak teljes erővel és ekkor talán győz a Bocskai.

Diósgyőrben a védelem jó volt, a fedezetsor kitünő, de a csatársor — bizalmas. Csak tologatott, puhán, erőtlenül. S a leggyengébb Teleki volt, Fintával együtt. De Telekit nem akarták kihagyni a félidőben, mit fog szólni a diósgyőri közönség, ha ilyen történik az edzőjükkel.

Fekete vasárnapja volt vasárnap a debreceni amatőröknek, nem tudott győzni egy sem, kikapott a Villanygyár DEAC, Textil. De fekete vasárnap volt anyagilag is, vagy ráfizettek, vagy nem kapták meg a járandóságot sehol, mert nem volt közönség egy mérkőzésen sem, a hideg, havas, esős időben.

Alaposan széjjel szedték Kelet játékosgárdáját, hiszen egy év alatt elvitték Kinált, Böört, Takácsit, Eleket, Bartát, Magyar, szinte a teljes válogatott csapatot. Az Alszövetségen kivul főleg a Villanygyárt sujtotta a dolog, hiszen elvitték a legjobbjait. Sőt most már még két uj játékost csalogatnak, Veresst és Bodonyit is, a DVSC-ből meg Kántort. Az Alszövetség most erélyes fellépésre készül, megvédeni a játékosállományt, el akar járni a játékosecsábitók ellen és panasszal fordult az MLSz-hez is. Kérdes, lesz e eredménye.

Erdekes igazolások történtek a héten. Böör István, a DKASE-ból a DEAC-ba lépett s vasárnap már játszik is. A Villanygyár Iker István csatárral erősödik, aki a Várpalotai Unióból jött Debrecenbe, onnan, ahová viszont Szőnyi Staub ment Nyirbátorból. Az újonc szalkai VTE meg Harmati Hodu-val erősödik a PMÁV-ból.

Befutott az NyKISE óvása a PMÁV ellen. Az óvás oka, késett a karhatalom és öt percet karhatalom nélkül játszottak le. Az óvással esütörtökön foglalkozik az illetékes egyesbiró, s annak sok sikert nem jósolnak. Marad a PMÁV 3:0-ás győzelme.

Kalmár, a Hungária régi kitünő játékosa, — ki hosszabb idő óta Pesten van — már s az MTK amatőrcsapat edzője úira leigazoltatja magát a Hungáriához és ott játszani is fog.

Kedden kezdték meg tárgyalni Pesten a Bocskai—Ferencváros mérkőzés rendzavarásait. Elég soká. Markos felett hamar itélkeztek, de Toldi, Hada ügye nem volt sürgős és addig igyekeztek fehérre mosni.

46789/1937. II.

HIRDETMÉNY.

A közigazgatási bizottság gazdasági albizottságának 2624/1937 II. kb. sz. határozatu folytán tudomására hozom Debrecen sz. kir. város közönségének, hogy a törvényhatóság területén levő erdők birtokosainak a következő termelési idényekben rendkivüli fahasználatot, illetve azzal kapcsolatos vágáscserét idejében csak abban az esetben kaphatnak, ha kérelmeiket legkésőbb minden év szeptember hó 15-ig az arra illetékes hatósághoz beterjesztették. Csakis az esetben biztositható a kérelmek idejében való elintézése.

Debrecen, 1937 november hó 12.

Polgármester.

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

IRTA:
SZALACSY RÁCZ IMRE

15

— Messze van a város? vagy inkább a kaszárnya?...

— Nustyu! — vágta ki indulattal a román szót a baka. A társa azonban szolgálatkészen ugrott elő és mosolygósan mondta:

— Ne ezt a bikkfa nyelvű mócot tessék kérdezni, önkéntes úr, hiszen ez román!...

— Hát akkor mondja meg maga, öregem, hogy messze esik innen a kaszárnya?...

— Az a kérdés, hogy a barak, vagy a kőépület?

— Ahol jelentkezni kell a katonáknak!...

— Az iroda a kőépületben van, tessék csak jönni, itt ezen az ucán kell elindulni, önkéntes úr...

— Mondja csak, maga mire vár itt?...

— A vonatra, kérem, a vonatra. Zsibóra akarok menni. Most kaptam két napi eltávozási engedélyt, mert meghalt a kisfiam, kérem. Hat esztendős volt. Tessék elhinni, hogy rendes körülmények között belehalna az emberbe az ilyen hirbe... Most azonban ha akarom, ha nem, arra kell gondolnom, hogy így legalább elkerülöm a holnapi menetszázadot. Két napot kaptam, négyet utána lógok, ezért egy kerek hétre bezárnak, ez is idő-nyerés. De mit csináljon a szegény ember. Háromszor voltam kint, háromszor sebesültem meg, biztosan tudom, hogyha még egyszer elvisznek, ott hagyom a fogam. Verje meg az Isten ezt a büdös háborút, higyje el, önkéntes úr, addig nem lesz vége, mig egy embert elvihetnek...

— Mikor indul a vonat?...

— Éppen délben!

— Akkor elhozhatná azzal a másik katonával a ládám a kaszárnyába...

— Persze, az a móc is ráér, ő Zilahnak megy, Ördögkútra való, holnap temetik a feleségét... Csak igy lehet innen kibújni, uram...

— Akkor fogják meg a ládát, aztán menjünk! — indult el Ádám.

— Hé, Vaszil, gyere, pénzt keresünk! — intett a román felé a magyar baka...

— Akkor nincs baj, — sietett a szóra a román és mindjárt tudott magyarul beszélni.

Igy indult el a bús menet a város felé.

Elől lötyögtette a két toprongyos baka a zöld ládát, Szabadi Ádám pedig lassan utánuk baktatott. A két baka mindjárt váltogatta a kezét és a lassú menet is lázrózsákat festett az arcukra. Üres kenyérzsákjuk lötyögött és verte a farukat minden keserves lépésnél, mig homlokuk felett félre billent a méretnél nagyobb szürkesapka. Rossz tüdejük fujtatott, szivük kalimpálva kopogott és mire elértek a kaszárnyát, már csak fonták a lábukat. Minden mozdulatukon, lépésükön látszott, érzett, hogy hónapok óta nem ettek rendesen és most is gyötri őket az éhség.

— Itt vagyunk, önkéntes úr, — állottak meg a kaszárnya kapu előtt álló öreg népfelkelő őrszem előtt, aki mindjárt azt kérdezte a két kabától:

— Mennyit kaptok a fuvarért?...

— Pofafogás, — mosolygott csendesen a csufolódó öreg csontra a zsibói baka...

— Akkor jó, — nevetett nagy bajusza alól a vén baka.

— Ide tegyék le a ládát, — szólott Szabadi Ádám és a felvételi iroda elé lépett.

Vörhenyes színü papir kétkoronásokat adott a bakáknak Szabadi Ádám és a két baka mohón számlálta, hogy el is felejtették megköszönni. Már a kilincsen volt az Ádám kezе, mikor hozzá lépett a zsibói baka és könnytelt szemmel mondta:

— Köszönöm, önkéntes úr, most már legalább eltudom temettetni tisztességgel a gyermekem... Isten fizesse meg... És ne tessék tolakodásnak venni, de szeretném felhívni a figyelmet Petrán örmesterre, aki nagy fosztogató és ott lop, ahol lehet... Nem kell tőle félni, mert egy tiszt szavára már a furólyukba bebújna, olyan gyáva... Nem volt még csatában soha... azt mondja, hogy szivbaja van,... — emelte keserü mosoly között sapkájához a kezét a zsibói baka.

— Köszönöm, öreg, hátha hasznát veszem a tanácsának, — kopogtatott Ádám az ajtón és nem is várta a feleletet, hanem belépet.

Kinos rend és kék papirral diszitett polc volt az, ami első sorban megfogta az Ádám tekintetés. Csak azután látta meg a szintén kék papirral lefödött gyalulatlan deszka asztal mellett körmölő cigányképü örmestert. Sapkája a fején és szemmel láthatóan izzadt valami frásos munkával.

— Jó napot! — köszönt Szabadi Ádám.

— Hát még mit kiván az önkéntes? — nézett félig komázó, félig acsargó pofával az örmester.

— Jelentem, hogy bevonultam!...

— Aztán kicsoda maga?...

— Szabadi Ádám vagyok!...

— Ádám, Ádám, hát Éva hol maradt! — rühögött ideges kiejtéssel az örmester.

— Kérem, én nem vagyok kiváncsi a tréfáira, útbaigazitást kérek, de azonnal! — pirult Ádám az indulattól.

— Le is út, fel is út, nagyságos úr! — csufolódott minden ok nélkül az altiszt.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

KAPHATÓK
kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:
Pince kiadó.
——hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.

Levelezés

„Alba"
nivjon fel a megadott időben. 129

Alkalmazást nyer férfi

Kerékpározni
tudó kifutófiút, pékségbe felveszek, Nyil ucca 79. szám. 149

Pénzbeszedő,
megbízható, lehetőleg nyug. altiszt, frontharcos egyesülethez felvételtik. Ajánlatokat „Óvadékképes" jeligére a kiadóba. 151

Kifutófiú
azonnalra felvétetik, — Péterfia ucca 52. szám, Marx-lerakat. 148

Gépészmérnök,
vémipari érettségizettek állás végett írjanak „Biztos jövő" jeligére a kiadóba. 140

Cipészsegédet,
javításra felvesz Zeke, Baranyi ucca 42. szám, Baross uccából nyilik. 139

Fűszer
fióküzletembe magános férfit, vagy nőt, vezetőnek kaucióval felveszek Cim a kiadóban. 123

Fűszerüzlet,
szoba, konyhás lakással berendezéssel kiadó. — Cim a kiadóban. 124

Alkalmazást nyer nő

Ügyes
csomagoló lányok, cukorka üzembe felvétetnek, Nyugati ucca 48. 146

Varrodába
tanulóleányt felveszek, Szabó Gabriella. Cegléd ucca 20. 111

Német
kisasszonyt felveszek, 1-ére, Fischer üzlet, Teleki ucca 73. 143

Jól főző
mindenest, modern légfűtéses kislakáshoz azonnalra keresünk. — Cim a kiadóban. 141

Bejárónő
egész napra felvétetik, Csapó ucca 25. második ajtó, jobbra. 137

Kifutóleány
14—17 évest felveszek, Dégenfeld tér 3. emelet. 134

15 éves
leányt felvesz, kéttagu úricsalád, Székely ucca 14. szám. 122

Ajánlat

Tükrök
előszoba, fürdőszoba, varró szalonokba, hibás tükrök ujjá ötlése, üvegcsiszolás, üvegezés Sipkovits, Nagyvárad u. 15. sz. (Telefon: 22-96) 866 vv

Varrógépet
kerékpárt veszek, eladok, kölcsönzök, alkatreszek kaphatók, javitások jótállással, — Eisenberger, Csapó u. 101. szám. 120. 12. 5.

Férfi strapa zokni P -·38
Benyáts-Áruház

Arcráncképződés
megakadályozására vizlágyító, túlzsirozott szappan, kitünően felszivódó, ártalmatlan lanolinkrém, Földesnél, (Vigmozi bejárat).

Varrógép,
kerékpár, vétel, eladás, csere, kölcsönzés, javitások. Varrógéprészek. Használt varrógépek is kaphatók. Eisenberger, Csapó ucca 101. 1553 12. 5.

Ágysodronyok,
vaságyak, mosdók, ruhafogasok, gyermekágyak, kályahvédők, s lábtörlők, Ottónál, Rákóczi u. 13. 1588 12. 6.

Hócipő
javitás, valamint kimaradt cipőink igen olcsón, Deák Ferenc u. 3. 112

Káposztáskádak,
sózó-, mosódézsák eladók, javitások gyorsan készülnek Nap u. 4. sz. 107

LELA
zománctüzhelyek a leg tökéletesebben sütnek, főznek, szénfütésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levencsik Lajos tüzhelyüzeme, Árpád tér 17. 87+

Névnapra
disznóölésre, kitünő zamatú újlétai fajborok legolcsóbban termelőnél, Barna ucca 10. 144

Padlások lomtalanítása
közben talált feles eges holmiját hirdesse meg az
Apróhirdetések
között. Minden holmijára vevőt talál.

Hálók,
ebédlők, combinált szobák, iróasztalok, székek, asztalok, szezlonok, bőrgarnitúrák, konyhabutorok, egyes butordarabok olcsón. Széchenyi 6. 61+

Koreselyához
pulóvert, kosztümöt köttessen, régit alakittassa Kálmánnénál, Piac ucca 89. szám. 83 +

Gyári maradékban
legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznénél, Piac ucca 42 (Pannonia udvarban). 55+

MEGNYILT
a Bableves-csárda
újonnan átalakitva. — Uradalmi fajborok, hideg és meleg ételek. — Szives pártfogást kér Karika vendéglős, Kút ucca 124. 81

Keresiet

Spirea
bokrokat, élősövénynek keresek megvételre. — Cim a kiadóban. 1906

Belvárosban
üzlethelyiséget, vagy raktárhelyiséget keres Hónig, Vár ucca 7. 1887

Vadász urak
figyelmébe. Minden nemű és mennyiségű frissen lőtt vadat a legmagasabb napi áron vásárol Varga Gáborné vadkereskedő. Délelőtt Simonffy utca 1. sz. sátor, délután Árpád tér 4. sz. 1936 11 20

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt a Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1.

Elelmiszer ital

Déligyümölcs,
fajalmák, citrom, füge, gesztenye stb legolcsóbban Czeglédinél, Csapó utca 35. Viszonteladás. 815 11 21

Ujlétai fajborok
Tóby József pincészete ajánlja ó és új borait, nem testve, nem édesítve. Isten ahogyan megadta, hordóból mérve. Kadar 44 fillértől. Árpád tér 5. 58

Vérszegényeknek
gyomorbetegeknek legjobb gyógyszer Tokaji asszú asztali bor 70 fillér, Vár ucca 2. 1572 12. 5.

Napi
15 liter tejet állandó hordásra felveszek, — Fischer, Teleki ucca 73. 142

Keresek
napi 15 liter tejet, Tóth Testvérek, Csapó ucca 39. szám, fűszerüzlet. 136

Autó, motor kerékpár

Chevrolet
teherautó széjjel szedve darabonként eladó. Bónis, Hatvan u. 31. 1927 12 14

Tüzelő anyagok

Prima
borsodi szén 2.60 P. — Grünfeldnél, Hatvan u. 21. szám. Telefon: 29-82. 1448 12. 3

Tüzifa
bükk dorong, vékony dorong és puha tüzifat vagon tételekben állandóan szállítok. Friedmann Aladár, Sátoraljaujhely Justus u. 22. 1849

Átadó üzlet vendéglő

Hentes-
és mészáros üzlet, forgalmas helyen, azonnal átadó. Csapó ucca 93. 150

Elveszett

Vigmoziban
elveszett egy muff. Megtalálója 10 pengőt kap. Beirnáth főposta. 130

Butorozott szoba

Olcsó
hónapos szobák légfütéssel és folyóvizzel Pannonia szállodában kiadók. 93-113

Központifütéses
bútorozott szoba, fürdő szoba használattal kiadó, Bika bérház I. 9. 147

Bútorozott
kis szoba, központi fütéssel azonnalra is kiadó. Bika bérház, I em. 3 ajtó. 135

Vegyes

Grafológusnő
mult, jelen, jövőről felvilágosit. Fogad Széchenyi u. 43. 88

Gazdák figyelmébe!
adóhivatali épitkezésből téglatörmelék udvar tolásnak ingyen szállítható. 131

Ingóságvétel

Szénnel
fütheto kályhát megvételre keresek, Piac u. 79., házmester. 132

Ingóság eladás

„Zephir"
6 lyuku kályha, jó állapotban, olcsón eladó. Megtekinthető a kiadóhivatalban. 1500 vv.

Szép polcos,
világos szekrény, olcsón eladó. Hortobágy ucca 3. szám. 138

Épületfa
bontásból való jó anyag féláron kapható. — Andrássi út 48. 125

Kuglizó eladás
hajdúhadházi önkéntes tüzoltó testület egy cseréptetővel fedett, lécburkolatú, kettős kuglipályát, folyó hó 18-án, délelőtt 11 órakor a helyszinen elárverez. — Árverési feltételek a parancsnokságnál megtudhatók. 127

Gazdasági eszközök

Alighasznált
könnyű kétlovas batár, olcsón eladó. Neulander kocsigyár, Erzsébet u. 133

Mindenféle
fajalmák legolcsóbban a Déligyümölcscsarnokban, Piac ucca 7. 1883 4. 12.

Eladó házhely

Házhely,
lakható egyszobás, s konyhás épülettel, olcsón eladó, villamos megálló mellett. Felvilágosítást Bika féleméleti klubruhatáros ad. 153

Közműves
villatelkek, 25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén villamos megállóhoz közel, rendkivül előnyös ár- és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók. Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr Csányi Farkas Attila ügyvéd Werbőczy ucca 12 1575 vv

Eladó ház

Családi ház,
Erzsébet uccán, jókarban, olcsón eladó. Értekezni: dr Nyiri, Deák Ferenc ucca 6. 465+

Eladó föld

Szőlő
1200 négyszögöl, villamostól 10 percnyire, olcsón eladó. Felvilágositást Bika féleméleti klubruhatáros ad. 152

Eladó állatok

Gyönyörűen
fejlett fiatal fajtiszta bronzpulykatojók darabja 10 P, kakasok darabja 15 pengő, decemberig kakasoknál több darab vételnél árengedmény. Soádné uradalmi intézőné, — Aradványpuszta, Szabolcsmegye. 52

Eladó
két darab zsirsertés, darabonként 140 kilós, — Bercsényi ucca 91. 145

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.